

Analýza financování a účtování vybrané neziskové organizace v oblasti sportu ve vybrané obci

Alexander Vadkerty

Bakalářská práce
2017

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Alexander Vadkerty**

Osobní číslo: **M14197**

Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Účetnictví a daně**

Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza financování a účtování vybrané neziskové organizace v oblasti sportu ve vybrané obci**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické podklady k problematice legislativního upravení a financování vybraného typu neziskové organizace.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření vybrané neziskové organizace v oblasti sportu ve vybrané obci.
- Analyzujte možnosti financování a přístupu k vedení účetnictví.
- Navrhněte možnosti, jak zlepšit financování a hospodaření uvedené organizace.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

CIBÁKOVÁ, Viera. Ekonomika veřejného sektora. 1. vyd. Bratislava: Iura, 2012, 356 s. ISBN 978-80-8078-473-7.
FRIED, Gil, Steven J. SHAPIRO and S. Timothy DESCHRIVER. Sport finance. 1st. ed. Canada: Transcontinental, 2003, 381 s. ISBN 0-7360-0183-2.
PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor řízení a financování. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
POSPÍŠIL, Richard. Veřejná ekonomika. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2013, 196 s. ISBN 978-80-7431-112-3.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. prosince 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 15.5.2017

Jméno a příjmení: ALEXANDER VADKERTY

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa zaoberá financovaním neziskového sektora. Teoretická časť definuje neziskový sektor a zameriava sa na občianske združenia, ich účtovníctvo, hospodárenie a zdroje financovania. V praktickej časti bakalárskej práce je vykonaná analýza hospodárenia občianskeho združenia a analýza jeho financovania. Podľa analýzy sú navrhnuté postupy na zlepšenie hospodárenia a financovania.

Kľúčová slova: neziskové organizácie, občianske združenie, účtovníctvo, financovanie, analýza hospodárenia

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with financing of non-profit sector. Theoretic part defines the non-profit sector and focuses on a citizens association, its accountancy, economic activities and financial source. In a practical part an analysis of economic activity and funding of citizens association is performed. According to the analysis there are practices which have been suggested for making economic activity and funding better.

Keywords: non – profit institution, citizens association, accountancy, funding, an analysis of economic activities.

Pod'akovanie

Touto cestou by som sa chcel pod'akovať pani Ing. Eliške Pastuszkovej, Ph. D., za odborné vedenie, cenné rady a pripomienky, ktoré boli pri spracovávaní bakalárskej práce veľmi nápomocné.

Taktiež by som chcel pod'akovať za podporu mojej rodine, priateľke a kamarátom, ktorú som dostával počas štúdia.

Motto

„Ak nájdeš v živote cestu bez prekážok, určite nevedie nikam.“

Maxim Gorkij

OBSAH

ÚVOD.....	9
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE.....	10
TEORETICKÁ ČASŤ.....	11
1 HISTÓRIA A PRÍČINY EXISTENCIE NEZISKOVÉHO SEKTORA.....	12
1.1 PRIESTOR PRE PÔSOBENIE NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ.....	12
1.2 VYMEDZENIE NEŠTÁTNEHO NEZISKOVÉHO SEKTORA	13
1.3 PRÁVNA ÚPRAVA NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ NA SLOVENSKU	14
1.4 TRADÍCIA A VÝVOJ NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V SR.....	16
1.5 EKONOMICKÉ UKAZOVATELE PRE NEŠTÁTNE NEZISKOVÉ ORGANIZÁCIE	18
1.6 PROBLÉMY V NEZISKOVOM SEKTORE	18
1.7 VZNIK A ZÁNİK OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA	19
1.8 FINANCOVANIE NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ.....	20
1.8.1 Samofinancovanie	22
1.8.2 Fundraising.....	23
1.8.3 Financovanie zo súkromných zdrojov	24
1.8.4 Financovanie zo štátnych zdrojov	25
1.8.5 Financovanie neziskových organizácií z individuálnych zdrojov	26
2 ÚČTOVANIE NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ.....	28
2.1 ZÁKON O ÚČTOVNÍCTVE A OBČIANSKE ZDRUŽENIA.....	29
2.2 ŠPECIFIKÁ OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA	30
PRAKTICKÁ ČASŤ	33
3 NEZISKOVÁ ORGANIZÁCIA ŽILINA WARRIORS O. Z.	34
3.1 CIEĽ ČINNOSTI ZDRUŽENIA	35
3.2 ORGÁNY ZDRUŽENIA	36
3.3 VALNÉ ZHRMAŽDENIE.....	36
3.4 RADA ZDRUŽENIA	36
3.5 PREDSEDA A PODPREDSEDA	37
3.6 REVÍZOR.....	37
4 ANALÝZA HOSPODÁRENIA NO „ŽILINA WARRIORS, O. Z.“	39
4.1 ÚČTOVNÍCTVO „ŽILINA WARRIORS, O. Z.“	39
4.1.1 Účtovná závierka.....	40
4.1.2 Účtovné metódy, obecné účtovné zásady a spôsob oceňovania	40
4.2 FINANČNÁ ANALÝZA	41
4.2.1 Analýza výsledku hospodárenia.....	41
4.2.2 Analýza majetku a záväzkov.....	42
4.2.3 Analýza výdavkov	44
4.2.4 Analýza Príjmov.....	46
4.2.5 Koeficient samofinancovania.....	48
4.2.6 Ukazovateľ autarkie hlavnej činnosti na báze výnosov a nákladov.....	48
4.2.7 Ukazovateľ nákladovej rentability	49
4.2.8 Celková zadlženosť	49

4.3	DAŇOVÉ PRIZNANIE OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA	49
4.3.1	Daň z príjmu právnických osôb	50
4.4	FINANCOVANIE „ŽILINA WARRIORS, O. Z.“	51
4.4.1	Samofinancovanie	51
4.4.2	Financovanie zo štátnych zdrojov	52
4.4.3	Financovanie z individuálnych zdrojov	53
5	ZHODNOTENIE A NÁVRH NA ZLEPŠENIE FINANČNEJ SITUÁCIE ŽILINA WARRIORS	54
5.1	PROBLÉMY SO ŠTADIÓNOM A JEHO VPLYV NA FINANCOVANIE KLUBU.....	54
5.2	NÁVRHY NA ZLEPŠENIE FINANČNEJ SITUÁCIE.....	56
	ZÁVER	59
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	60
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	62
	ZOZNAM OBRÁZKOV	63
	ZOZNAM TABULIEK	64
	ZOZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Neziskové organizácie sú dôležitou súčasťou občianskej a demokratickej spoločnosti. V Slovenskej republike bol neziskový sektor dotvorený legislatívne až v roku 1997. Od roku 1989 súvisiacim so zmenou spoločenských pomerov prekonal veľké množstvo zmien a stal sa súčasťou spoločenského života.

Neziskový sektor má veľmi dôležité postavenie aj v ekonomike, kde pomáha zabezpečiť statky a služby, ktoré nedokáže zabezpečiť ziskový sektor. Predovšetkým sú tieto statky a služby pridelené osobám, ktoré nie sú schopné si ich zabezpečiť prípadne nemajú záujem za ne platiť. Neziskové organizácie často pôsobia v oblastiach, ktoré nie sú zaujímavé pre podnikateľskú sféru alebo pre štát. Neziskové organizácie fungujú na princípe neziskovosti a teda hlavným cieľom nie je dosiahnutie zisku, ale naplnenie svojho hlavného poslania.

Neziskové organizácie sú odlišne financované od ziskového sektoru a často majú problémy v otázke financovania. Otázka problematiky financovania je pre neziskové organizácie veľmi dôležitá a často závisí chod organizácie vo veľkej miere na rôznych grantoch, darov alebo dotáciách. Je to spôsobené tým, že vo veľkej miere nedokáže hlavná činnosť neziskových organizácií zabezpečiť dostatočné množstvo príjmov.

Bakalárska práca sa zaoberá jednou formou neziskových organizácií, a to občianskym združením. Občianske združenie je právnickou osobou, je dobrovoľné a nezávislé. Občianske združenie môže byť založené za verejne prospešným účelom a má svoje ciele zamerané na spoločnosť, alebo na základe spoločného záujmu členov združenia.

Táto bakalárska práca je rozdelená na teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti sa zameriam na základnú definíciu neziskového sektoru a jeho členenie. Ďalej konkrétne na občianske združenia, ich možnosti financovania a účtovanie. V praktickej časti bude vykonaná analýza hospodárenia a financovania konkrétneho občianskeho združenia. Následne budú doporučené návrhy, ktoré by mali byť pre občianske nápomocné a pomôcť zlepšiť finančnú situáciu do budúcnosti.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Cieľom bakalárskej práce bude analyzovať hospodárenie občianskeho združenia „Žilina Warriors.“ Taktiež aj analýza financovania tohto športového klubu. Pre naplnenie cieľov práce, budú detailne preskúmané interné materiály občianskeho združenia. Analýza hospodárenia a financovania bude prevedená za obdobie 2013 – 2015.

Budeme používať tri metódy, a to spracovanie teoretických podkladov potrebných ako základ pre praktickú časť. Ďalej metódu analýzy, ktorá bude zameraná na účtovníctvo, dane a financovanie občianskeho združenia. Poslednou metódou je syntéza, ktorá podá návrhy pre občianske združenie s cieľom zlepšiť stav hospodárenia a financií.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 HISTÓRIA A PRÍČINY EXISTENCIE NEZISKOVÉHO SEKTORA

V tejto kapitole si objasníme pôsobenie neziskových organizácií na Slovensku a ich rozdelenie. Bude rozobraná ich právna úprava a spomeniem tiež v krátkosti históriu neziskového sektora na Slovensku. Najdôležitejšou časťou celej kapitoly bude priblíženie financovania neziskových organizácií.

1.1 Priestor pre pôsobenie neziskových organizácií

Aby sme pochopili princípy, podľa ktorých neziskové organizácie fungujú a existujú, je dôležité poznať priestor, ktorý im je vymedzený v rámci národného hospodárstva. Takpovediac mantinelov, v rámci ktorých môžu vyvíjať svoju činnosť a pri tom plniť svoje poslanie k vzťahu k spoločnosti, ktorú pomáhajú stabilizovať, kultivovať a podporujú demokratické princípy jej fungovania. (Rektořík, 2010, s. 13)

Z hľadiska princípu financovania je možné členiť národné hospodárstvo na:

1. **Ziskový (trhový) sektor** predstavuje tú časť národného hospodárstva, ktorá je financovaná z prostriedkov získaných od subjektov ziskového sektoru z predaja statkov, ktoré buď produkujú alebo distribuujú. Tieto statky sú predávané za trhovú cenu, ktorá sa vytvorí na trhu na základe ponuky a dopytu. Hlavný cieľ organizácií a celého sektora, ktoré podnikajú v rámci jeho sektora, je dosiahnutie zisku.
2. **Neziskový (netrhový) sektor** predstavuje tú časť národného hospodárstva, v ktorom subjekty fungujúce a produkujúce produkty, získavajú prostriedky pre svoju činnosť cestou takzvaných prerozdelačských procesov, ktorých princípy sú skúmané prostredníctvom verejných financií. Cieľom neziskového sektora nie je zisk vo finančnom vyjadrení, ale priame dosiahnutie úžitku, ktorý ma väčšinou podobu verejnej služby.
3. **Neziskový verejný sektor** predstavuje tú časť neziskového sektora, ktorá je financovaná z verejných financií, riadená verejnou správou, rozhoduje sa v nej verejnou voľbou a podlieha verejnej kontrole. Cieľom je poskytnutie verejnej služby.
4. **Neziskový súkromný sektor** (alebo tretí sektor) predstavuje tú časť národného hospodárstva, ktorého cieľom nie je dosiahnutie zisku, ale priamy úžitok. Tento sektor je financovaný predovšetkým zo súkromných zdrojov, teda financie súkromných fyzických a právnických osôb. Tieto osoby vložili financie do konkrétnej, vo-

pred vymedzenej produkcie alebo distribúcie statkov, bez očakávania, že im to prinesie finančne vyjadrený zisk.

5. **Sektor domácností** má v rámci národného hospodárstva významnú úlohu svojim začlenením do kolobehu finančných tokov a vstupom na trh produktov, faktorov a kapitálu. Z pohľadu teórie a praxe ekonomiky a riadenia neziskových organizácií, má tento sektor význam pre formovanie občianskej spoločnosti, ktorej kvalita je určujúca spätne pre kvalitu týchto organizácií. (Rektořík, 2010, str.14)

1.2 Vymedzenie neštátneho neziskového sektora

Významný predstaviteľ prof. Lester M. Salamon (1999), ktorý sa zaoberal danou problematikou, definoval 5 kritérií pre tretí sektor. Patria sem neziskové organizácie, ktoré spĺňajú nasledujúce body.

1. **formálna štruktúra** – do istej miery sú formalizované a inštitucionalizované, vďaka čomu môžu uzatvárať zmluvné vzťahy
2. **neštátny (súkromný) charakter** – nie sú súčasťou štátneho aparátu a v ich správnych radách neprevládajú štátni úradníci. Môžu ale uzatvárať zmluvy so štátnymi inštitúciami, dostať štátnu podporu alebo mať medzi členmi vládnych činiteľov.
3. **cieľom nie je vytvárať zisk** – nezisková organizácia nie je založená za účelom dosahovania zisku, ak však zisk dosiahne, nesmie sa rozdeliť medzi majiteľov, ale investuje sa naspäť do neziskovej organizácie na jej činnosť.
4. **nezávislosť** – nie sú kontrolované štátom a po zaregistrovaní sa ich činnosť riadi zriaďovacími dokumentmi. Dozorná rada alebo členská základňa určí kontrolné mechanizmy.
5. **určitý stupeň účasti dobrovoľníkov** – v neziskových organizáciách pracuje viacero ľudí na bázy dobrovoľnosti alebo členovia správnych rád organizácií.

Aby sme neziskové organizácie vedeli odlíšiť od politických strán, odborov a cirkevných inštitúcií, k týmto piatim charakteristikám sa pridávajú ešte dve a to, že nie sú **náboženské** a **politické**.

Neštátny neziskový sektor potrebuje pre svoju činnosť finančné zdroje aj z verejných rozpočtov, zabezpečuje však činnosti, ktoré by inak musel zabezpečiť štát. Plní tak viacero funkcií:

- Funkcia ekonomická – pôsobí ako producent a spotrebiteľ statkov, zamestnávateľ atď.
- Funkcia sociálna, ktorá zahŕňa:
 - Funkciu servisnú – výkon a poskytovanie špecifických statkov.
 - Funkciu participatívna – združovanie a zapájanie sa do spoločenského života.
- Funkcia politická, ktorá zahŕňa:
 - Funkciu ochranársku – chráni jednotlivca aj skupiny obyvateľov pred porušovaním základných ľudských práv.
 - Funkciu demokratizačnú – ľudia majú možnosť ovplyvniť verejnú mienku a tak rozvíjať demokraciu.
- Funkcia informačná – osvetová funkcia.
- Funkcia kontrolná – laická kontrola demokratického procesu uplatňovania verejnej voľby alebo inštitúcií verejného sektoru.

Všetky uvedené funkcie vychádzajú z rámcov hlavných činností neštátnych neziskových organizácií. (Pelikanová, 2016, s.17-18)

1.3 Právna úprava neziskových organizácií na Slovensku

Neziskové organizácie a ich právna úprava prešli od roku 1990 značným vývinom. V počiatkoch nebola dotvorená legislatíva a nadácie tak mali komplikácie ohľadom výberu najvhodnejšej právnej formy pre ďalšie fungovanie a činnosť. Prvá etapa do roku 1996 bola poznamenaná určitým zákonodarným provizóriom. V druhej etape po roku 1996 môžeme vidieť extenzívny nárast právnych noriem, ktoré umožňovali vznik a činnosť občianskych organizácií.

Na Slovensku sú dostupné štyri právne formy neziskových organizácií:

- Občianske združenie,
- Nadácia,
- Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
- Neinvestičný fond.

Občianske združenie je právnickou osobou, združujúca občanov alebo právnické osoby za účelom uspokojovania a naplnenia ich záujmov. Právne postavenie, práva a povinnosti upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov. Vďaka

tejto právnej norme, sa môžu občania s ich iniciatívami jednoducho inštitucionalizovať. Podľa § 2 ods. 1 tohto zákona: „Občania môžu zakladať spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, kluby a iné občianske združenia, ako aj odborové organizácie a združovať sa v nich.“

Nadácia je účelové združenie majetku, ktoré slúži na podporu verejnoprospešného účelu. Verejnoprospešným účelom sa podľa § 2 ods. 3 zákona o nadáciách: „rozumie najmä rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt, realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov, ochrana a tvorba životného prostredia, zachovanie prírodných hodnôt, ochrana zdravia, ochrana práv detí a mládeže, rozvoj vedy, vzdelania, telovýchovy a plnenie individuálne určenej humanitárnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.“

Nadácia je právnickou osobou a zapisuje sa do registra nadácií, ktorý vedie Ministerstvo vnútra SR (ďalej len „ministerstvo“). Okrem registrácií taktiež aj dohliada, či nadácia plní verejnoprospešný účel, na ktorý bola založená. Na tento účel ministerstvo vyhodnocuje obsah výročnej správy. Podmienky vzniku a fungovania nadácie či právne náležitosti upravuje zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

Verejnoprospešná organizácia je právnickou osobou poskytujúcou služby nekomerčného charakteru a založenou na nekomerčnom princípe. Zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov upravuje založenie, vznik, zrušenie, zánik, postavenie orgánov a hospodárenie neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „nezisková organizácia“).

Všeobecne prospešné služby podľa § 2 ods. 2 tohto zákona sú najmä:

- Poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- Poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- Ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- Výskum, vývoj, vedecko–technické služby a informačné služby,
- Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- Služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- Zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Neinvestičný fond je neziskovou právnickou osobou, ktorá združuje peňažné prostriedky určené na plnenie všeobecne prospešného účelu alebo individuálne určenej humanitárnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.

Podľa zákona § 2 ods. 2 o neziskových organizáciách sa za všeobecne prospešný účel považuje najmä:

- Rozvoj a ochrana duchovných hodnôt,
- Ochrana ľudských práv,
- Ochrana a tvorba životného prostredia,
- Zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt,
- Ochrana a podpora zdravia a vzdelávania,
- Rozvoj sociálnych služieb.

Peňažné prostriedky fondu okrem peňažných darov a príspevkov od fyzických osôb alebo právnických osôb môžu tvoriť aj príjmy z lotérií a podobných hier. Takisto to môžu byť aj príjmy z organizovania kultúrnych, vzdelávacích, spoločenských alebo športových aktivít. Prostriedky fondu sa ale nesmú použiť na podnikanie a na financovanie činnosti politických strán a politických hnutí. Takisto je zakázané ich poskytnúť zriaďovateľovi, členom orgánov fondu a ich blízkym osobám a ani členom orgánov právnických osôb, ktoré poskytnú fondu dar alebo príspevok.

Zriaďovateľom môže byť fyzická aj právnická osoba a upravuje ho zákon č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch v znení neskorších predpisov.

Občania majú právo slobodne sa združovať, ale aj tu sú isté výnimky. Podľa zákona č. 83/1990 Z. z. o združovaní občanov, § 1 ods. 3 sa nevzťahuje na združovanie občanov v politických stranách a politických hnutiach, v cirkvách a náboženských spoločnostiach. Nezahrňa ani výkon práva poľovníctva či zárobková činnosť alebo zabezpečenie výkonu určitých povolání.

1.4 Tradícia a vývoj neziskových organizácií v SR

Neziskový sektor prešiel počas rokov viacerými zmenami, ale až v roku 1997 sa legislatívne dotvoril na dnešnú podobu. Jeho utváranie a vývoj odrážali výrazné sociálne, ekonomické a politické zmeny, ktorými spoločnosť prešla najmä počas posledného storočia.

Po tisíc rokov, až do konca 1. Svetovej vojny bolo Slovensko súčasťou uhorského kráľovstva. V tomto období môžeme zaznamenať prvú spolkovú činnosť. Mnisi, ľudia pôsobiaci v cirkvi, panovníci a kniežatá patrili medzi prvých iniciátorov pri vzniku spolkov, bratstiev a vedeckých spoločností. V týchto subjektoch panoval stavovský princíp a ostatným ľuďom boli neprístupné.

Zmenu môžeme vidieť až v 19. storočí, kedy občania mali príležitosť sa uplatniť v spoločenskom, ekonomickom či politickom živote. Spolky v 19. Storočí nadviazali a prevzali osvedčené administratívne procedúry a niektoré ceremónie od cechov a farských úradov, doplnené vlastnými pravidlami a podmienkami fungovania. V tomto období začali vznikať aj prvé nadácie.

Počas 2. svetovej vojny spolu s nástupom fašizmu boli mnohé spolky okamžite alebo postupne rozpustené. Pôvodne volené spolkové orgány boli nahradené násilne dosadenými predstaviteľmi.

Československo bolo po druhej svetovej vojne obnovené a nastolené boli opäť demokratické pomery. Keď sa k moci dostala komunistická strana boli tieto pomery znovu zvrátené. Komunisti prerušili kontinuitu tisícročnej kresťanskej a západnej vývinovej línie. Existujúce spolky a združenia boli pohltené organizáciami Národného frontu. Nové organizácie boli plne podriadené štátu a ten taktiež upravoval počet ich členov. Zákon z roku 1951 rozpustil všetky dobrovoľnícke združenia.

Nádej na zmenu v podobe vybudovania „socializmu s ľudskou tvárou“ však zmarila takmer 20-ročná okupácia Sovietskou armádou.

V 80. rokoch sa začal vplyv Sovietskeho zväzu zmenšovať. Vyvrcholilo to v roku 1989 tzv. zamatovou revolúciou a zmenou spoločenského systému.

1990 - prijatý zákon o združovaní občanov

1996 – prijatý Zákon o nadáciách

1997 – legislatívne dotvorený proces tvorby neziskového sektora. Prijaté zákony o neinvestičných fondoch a o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.

1998 – prijatých viacero zákonov upravujúcich činnosť neziskových organizácií (napr. novela daňového zákona priniesla tzv. 1%-ný paragraf, t. j. 1% zaplatenej dane môže ob-

čan venovať určenej neziskovej organizácií. Neskôr sa táto suma zvýšila na 2% a rozšírila aj pre právnické osoby).

1999 – zriadenie Rady vlády pre mimovládne neziskové organizácie ako poradný orgán vlády.

Neziskový sektor predstavuje v súčasnosti silnú duchovnú, ekonomickú a politickú silu. Je tvorený širokým spektrom organizácií – od malých spolkov, krúžkov, klubov až po silné nadácie a fondy. Pracujú v nich nadšenci, dobrovoľníci, ale aj silné tímy expertov, ktoré vytvárajú alternatívne koncepcie verejnej politiky a pokrývajú mnohé sociálne funkcie, ktoré doteraz vykonával štát. V tomto sektore môžeme nájsť veľké množstvo hmotného i nehmotného majetku, veľký vklad kapitálu, a navzdory tomu, že cieľom nie je tvorba zisku, neznamená to, že sa oň nesnaží.

V súčasnosti je pri riadení neziskových organizácií dôležitá znalosť nielen právnej stránky, ale aj ekonomickej stránky, t. j. finančnej, daňovej a účtovnej. (Majdúchova, 2004, s. 15-19)

1.5 Ekonomické ukazovatele pre neštátne neziskové organizácie

Neziskový sektor zahŕňa veľký počet ekonomických subjektov, ktoré vytvárajú výkony a taktiež spotrebovávajú a sú tak aj prispievateľmi aj tvorcami hrubého domáceho produktu (HDP). Na sledovanie výkonnosti tohto sektoru sa používajú ekonomické ukazovatele ako výdaje, výnosy a počty hodín dobrovoľníckej práce.

Konečné výdaje (spotreba) neziskového neštátneho sektora sú asi 1% konečnej spotreby v národnom hospodárstve, a to primárne v oblastiach bývania, zdravia, kultúry, sociálnej starostlivosti, vzdelávania, športu a ďalšie. Pri analýze príjmov (výnosov), sa podiel pohybuje okolo 0,5 %. Takmer výhradne sa v oblasti neštátneho neziskového sektoru vyskytuje jeden významný údaj, a to údaj o dobrovoľníckej práci. (Pelikanová, 2016, s.20)

1.6 Problémy v neziskovom sektore

Neziskové organizácie, predovšetkým neštátne neustále bojujú s rôznymi problémami, napriek tomu, že majú dlhoročnú tradíciu. Pelikánová (2016) uvádza, že medzi najhlavnejšie problémy patrí nedostatok finančných prostriedkov a vysoká miera neefektívnosti práce, ktorú spôsobuje predovšetkým slabá profesionalizácia pracovníkov a takisto zbytočne zložitá a neprehľadná legislatíva.

Problémy neziskového sektora môžeme zhrnúť do nižšie uvedených bodov:

- Chýba vymedzenie verejnej a vzájomnej prospešnosti,
- Veľká byrokracia operačných programov,
- Nedostatočná transparentnosť neziskového sektora,
- Zastaraný dotačný systém rezortov,
- Neprehľadná legislatíva v daňovej oblasti,
- Zložité pravidlá pre vznik a fungovanie neziskových organizácií,
- Oslabenie finančných zdrojov a verejných rozpočtov,
- Chýba všeobecná koncepcia rozvoja,
- Slabá podpora formou firemných dobrovoľníkov,
- Chýba dostatok schopných manažérov,
- Nedostatok odborníkov na pripomienkovanie vznikajúcich zákonov pre NO,
- Závislosť niektorých neziskových subjektov na EU fondoch a verejných zdrojoch,
- Slabá finančná stabilita väčšiny NO,
- Tlak na posilňovanie vlastných príjmov, tzn. Samofinancovanie NO. (Pelikanová, 2016, s.20)

1.7 Vznik a zánik občianskeho združenia

Základným právnym ustanovením pre občianske združenia je zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov.

Podľa § 6 tohto zákona vzniká občianske združenie registráciou, ktorej návrh podávajú aspoň traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov.

K návrhu registrácie pripoja stanovky vo dvoch vyhotoveniach, v ktorých musí byť uvedené:

- a) názov združenia,
- b) sídlo,
- c) cieľ jeho činnosti,
- d) orgány združenia a spôsob ich ustanovenia, určenie orgánov a funkcionárov oprávnených konať v mene združenia,
- e) ustanovenia o organizačných jednotkách, pokiaľ budú zriadené vo svojom mene,
- f) zásady hospodárenia.

Podľa § 12 ods. 1 zákona o združovaní občanov, združenie zaniká:

- a) Dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením,
- b) Právoplatným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpustení,
- c) Právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní.

Podľa § 12 ods. 3 ak ministerstvo zistí, že združenie vyvíja činnosť,

- a) Ktorá je vyhradená politickým stranám a politickým hnutiam alebo organizáciám združujúcim občanov na zárobkovú činnosť alebo viery v cirkvách a náboženských spoločnostiach (§1 ods. 3);
- b) Ktorá porušuje zásady uvedené v § 3 ods. 1 a 2;
- c) Ktorá je v rozpore s § 4 alebo § 5;

Bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, ministerstvo ho rozpustí. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať rozklad.

1.8 Financovanie neziskových organizácií

Finančno-ekonomická oblasť patrí v mimovládnych neziskových organizáciách (MVO) medzi tie najproblematickejšie. Podľa Majduchovej (2004) je dôležitá diverzifikácia finančných príjmov a takisto aj neustále hľadanie nových foriem financovania pre MVO. Mydlíková (2007) zdôrazňuje viaceré zdroje rôzneho typu a najlepšie dlhodobo garantované. Organizácia sa má snažiť o zbavenie závislosti na jednom finančnom zdroji a vyvarovať sa potenciálnym škodám z dôvodu neočakávaného zlyhania.

Existuje viacero zdrojov, ktoré môžu NO využiť na financovanie svojich verejne prospešných činností.

Zdroje financovania môžu byť rozdelené podľa nasledujúcich kritérií:

- Charakteru zdroja: finančné zdroje (peňažné prostriedky) a nefinančné zdroje (dary, informácie, dobrovoľníctvo),
- Geografického pôvodu zdroja: domáce (lokálne) zdroje a zahraničné zdroje,
- Prostriedkov organizácie: interné zdroje (vlastná činnosť) a externé zdroje (verejné, individuálne a súkromné zdroje),
- Spôsobu získania: priame zdroje (dary) a nepriame zdroje (daňové úľavy),

- Typu vlastníctva zdroja: verejné zdroje (štátna správa, samospráva, medzinárodné inštitúcie, daňová asignácia) a súkromné zdroje (individuálni darcovia, podnikatelia, nadácie).

V praxi sa môžeme stretnúť s rôznymi kombináciami viacej zdrojového financovania. (Pelikanová, 2016, s.37)

Spôsoby financovania určujú, ako sa poskytujú zdroje financované NO. Tieto spôsoby určujú vzťah medzi financujúcim a financovaným subjektom.

- **Účelové financovanie** – prostriedky sú účelovo viazané, tzn. Môžu sa použiť iba na schválený projekt. Všetko sa sleduje rozpočtom a využitie je väčšinou v príslušnom roku. Na konci roku prebehne vyúčtovanie a záverečná správa.
- **Výkonové financovanie** – financie sa poskytnú až po uskutočnení naplánovaných aktivít a po vyfakturovaní poskytovateľom.
- **Globálne financovanie** – vraví sa mu tiež „lump sum“ financovanie, je založené na poskytovaní dopredu určeného objemu financií na komplexnom zabezpečení služieb NO.
- **Kombinované financovanie** – slúži k odstráneniu nevýhod jednotlivých spôsobov, v praxi sa jednotlivé spôsoby kombinujú. (Pelikanová, 2016, s.42)

Základnými princípmi financovania neziskovej organizácie sú aj **neziskovosť**, **transparentnosť** a **daňové úľavy**.

Všetky príjmy musia byť transparentné a musia byť použité na úhradu nákladov činnosti, ktorá súvisí s naplňovaním cieľov NO. Príjmy nemôžu byť použité na obohacovanie sa vlastníkov alebo členov. Zisk z vedľajšej činnosti musí byť použitý pre hlavnú neziskovú činnosť. Zákon o dani z príjmu oslobodzuje príjmy daňovníkov od dane z príjmu, pokiaľ títo daňovníci neboli zriadení alebo založení za účelom podnikania, plynúce z činnosti, pre ktorú daňovníci vznikli. (Kolektív autorov, 2000)

Transparentnosť je zabezpečená zverejňovaním výročných správ, tlačovými správami a inými ďalšími dokumentmi. Slúži na získanie dôvery a takisto aj získanie členov, spolupracovníkov, priaznivcov či darcov. (Pelikanová, 2016, s.41)

Úľavy na daniach pre neziskové organizácie a darcov sú prijatými zásadami vo všetkých vyspelých štátoch. Existujú 3 základné daňové režimy pre toky finančných prostriedkov, a to:

- **Oslobodenie finančných tokov NO od daní** – oslobodenie od určitých príjmov, od majetkových daní, oslobodené príjmy z hľadiska DPH,
- **Úľavy na daniach NO** – z vypočítanej dane je možnosť uplatniť zníženie daňovej povinnosti,
- **Úľavy na daniach darcov** – možnosť uplatniť si výšku daru ako nezdaniteľnú časť základu dane alebo odpočítateľnú položku. (Benčo, Kuvíková, 2011)

1.8.1 Samofinancovanie

Nezisková organizácia je schopná zabezpečiť zdroje vo vlastnej réžii, a to predajom vlastných výrobkov, služieb, finančných investícií, podnikaním, prenájmom majetku alebo členskými príspevkami. Finančné prostriedky sa dajú taktiež získať aj vykonávaním rôznych investícií alebo zhodnotením existujúceho kapitálu. (Marček, 2010)

NO sa stáva viac nezávislou so stúpajúcou mierou samofinancovania a to nielen po finančnej stránke, ale nezávislou aj v rozhodovaní. Ďalšou výhodou samofinancovania je **flexibilita** zarobených peňazí, kedy NO môže podľa vlastného uváženia nakladať s peniazmi a nikto ju nenúti minúť peniaze podľa nejakej štruktúry. Výhodou je aj **plynulejší tok financií** a vďaka nemu vie NO lepšie plánovať a organizovať, na rozdiel od dotácií. (Pelikanová, 2016, s.37-38)

Dôležité sú aj **psychologické výhody** plynúce zo samofinancovania. A to:

- Sebavedomie zamestnancov
- Ovplyvnenie darcov
- Priestor pre rozvoj ľudských zdrojov v organizácii

Pripravenosť pre samofinancovanie je potrebné skúmať z niekoľkých hľadísk:

- Legislatívne hľadisko
- Hľadisko pripravenosti ľudských zdrojov
- Finančné hľadisko
- Hľadisko prípadného konfliktu s poslaním organizácie

Nezisková organizácia rozlišuje viacero metód samofinancovania:

- **Členské príspevky** – využívajú predovšetkým organizácie postavené na členskom princípe. Ich snahou je uspokojiť potreby svojich členov, ktorí na oplátku nemajú problém s príspevkom.

- **Predaj produktov** – organizácia získava zdroje predajom rôznych výrobkov, či už za symbolické (časť skutočnej hodnoty), nadsadené tzv. „benefičné“ (viac ako skutočná hodnota) alebo otvorené ceny (koľko kupujúci ponúkne)
- **Spoplatnenie služieb** – získanie zdrojov za rôzne služby, ktoré v rámci svojej činnosti poskytujú
- **Využívanie materiálových statkov** – jedná sa napríklad o prenájom priestorov, iných zariadení (napr. automobilov, prístrojov)
- **Využívanie nemateriálnych statkov** – nemateriálne bohatstvo využité na generovanie nových príjmov
- **Príjmy z investícií** – najmenej využívané z dôvodu nedostatočného voľného kapitálu. (Majduchová, 2004, s. 148-150)

Neziskové organizácie môžu vykonávať podnikateľskú činnosť, pokiaľ nie sú obmedzené špeciálnym právnym predpisom. Treba mať na pamäti, že NO nie sú zakladané k zárobkovej činnosti. Ak by podnikateľská činnosť bola rozsiahla a činnosť nezisková naopak zanedbateľná, bolo by asi ťažké ju obhájiť. Zisk vo zárobkových činnostiach podlieha dani z príjmu. Celkové zdanenie NO ale závisí na právnej forme a činnostiach NO. Verejne prospešný poplatník môže podnikáť, ale vždy iba vo vedľajšej činnosti. (Pelikanová, 2016, s.44-45)

Samofinancovanie a fundraising sa od seba odlišujú hlavne vplyvom na poslanie a isté hodnoty organizácie. Samofinancovanie vstupuje na trh a zapája sa do rôznych komerčných aktivít s cieľom získať finančné prostriedky. (Etchart, et al., 2003, s. 25)

1.8.2 Fundraising

Fundraising je súbor rôznych metód a postupov získavania finančných a iných zdrojov pre aktivity neziskových organizácií. (Majdúchova, 2004, s. 128)

Je to aktívna činnosť NO za účelom získavania vonkajších zdrojov. Je tu snaha o vytvorenie vzťahov s darcami, najlepšie dlhodobé. Nemusí sa jednať iba o finančné prostriedky, ale aj o vecné dary, know-how, informácie alebo predanie skúseností. Môže sa jednať o hmotné aj nehmotné zdroje. (Pelikanová, 2016, s.38-39)

Pojem „fundraising“ vznikol spojením dvoch slov: **fund** = zásoba, rezerva, kapitál a **raise** = pozdvihnúť, zriadiť, opatriť. Do slovenčiny sa zvyčajne neprekladá, ale voľný preklad je

zaistenie financií a ďalších prostriedkov nutných pre chod organizácie. Veľmi často sa spája s neziskovým sektorom.

Fundraising ale nesúvisí iba s finančnou stránkou podpory projektu, ale ide aj o získavanie dôvery a s tým súvisiacu stabilitu neziskovej organizácie. Dôležitá je schopnosť osloviť a priviesť nových členov, priaznivcov a priateľov do neziskovej organizácie. Historický základ fundraisingu úzko súvisí s **filantropiou**, ktorá je sama súborom činností, ktoré vedú k podpore ďalších osôb za účelom dosiahnutia vyššej kvality života jedinca aj spoločnosti. Fundraising sa dá považovať v dnešnej dobe za jej nasledovníka. (Pelikanová, 2016, s.38-39)

Fundraising sa môže realizovať v rôznych formách:

- **Individuálny fundraising** – finančné prostriedky od jednotlivcov vo forme daru (peňažitý alebo vecný), lotérie, verejné zbierky, dobročinné aukcie, DMS, individuálne dobrovoľníctvo,
- **Firemný fundraising** – oslovovanie firiem so zámerom na získanie prostriedkov, darov (peňažitý alebo vecný), financií z reklamy, propagácie, firemné dobrovoľníctvo, požičanie techniky alebo priestorov, pracovníkov, prípadne využívanie firemných služieb,
- **Fundraising od štátnych darcov** – prostriedky formou projektov štátnej správy a miestnej samosprávy,
- **Nadácie, nadačné fondy** – projekty, nadačné príspevky, granty, dotácie,
- **Európska únia** – zákazky a projekty Európskej únie. (Pelikanová, 2016, s.39)

1.8.3 Financovanie zo súkromných zdrojov

Pod súkromnými zdrojmi v oblasti financovania neziskových organizácií rozumieme **nadačné** (nadácie zriadené súkromnými osobami) a **podnikové** zdroje (podnikové nadácie, zdroje firiem, podnikateľov). Ďalej budeme rozoznávať zdroje zo zahraničia a z domáceho prostredia. (Majduchová, 2004, s. 138)

Zahraničné zdroje sú jedným z významných zdrojov financovania neziskových organizácií, na Slovensku sú to napríklad Nadácia otvorenej spoločnosti – OSF, financovaná americkým filantropom G. Sorosom alebo Nadácia Ekopolis a ETP Slovensko distribuujúce hlavne prostriedky USAID apod.

Domáce nadačné zdroje sú z veľkej miery **operačné** a sú zamerané na podporu vlastných programov a aktivít. **Grantové** nadácie, tvoriace menšinu, vytvorili v roku 1998 neformálne zoskupenie – Fórum donorov (v súčasnosti zaregistrované ako záujmové združenie právnických osôb). Toto fórum má za úlohu zlepšiť rozdeľovanie grantov a vytvoriť podmienky pre zlepšenie finančnej podpory tretieho sektora. (Majduchová, 2004, s. 139)

V posledných rokoch vznikajú na Slovensku aj tzv. **komunitné nadácie**. Ich snaha sa zameriava predovšetkým na zhromaždenie kapitálu od miestneho obyvateľstva a vytvoriť základinu, ktorá sa použije pri financovaní rôznych aktivít s cieľom zlepšiť kvalitu života miestneho spoločenstva. (Filadelfiová a kol., 2004)

Podnikateľský sektor nemusí byť dostatočne motivovaný k spolupráci s neziskovým sektorom. Môže za to nepatrná daňová stimulácia a nevelké pochopenie spolupráce medzi sektormi. Existujúca spolupráca vychádza aj z konceptu tzv. spoločenskej zodpovednosti podnikania, pričom medzi jeho aspekty patrí aj spoločenská alebo sociálna zodpovednosť. Prejavom je dobré zaobchádzanie so zamestnancami alebo ich následná motivácia, zodpovedný prístup k dodávateľom, odberateľom či investorom. Nemenej dôležité je aj budovanie miestnej komunity, v ktorej daný podnik pôsobí. (Majduchová, 2004, s. 142)

1.8.4 Financovanie zo štátnych zdrojov

Slovenská republika disponuje rôznymi legislatívnymi mechanizmami, z ktorých sa spolufinancujú neziskové organizácie. Tieto mechanizmy majú dve základné podoby:

- Priama forma podpory neziskových organizácií
- Nepriama forma podpory neziskových organizácií (Majduchová, 2004, s. 132)

Mimovládne organizácie na Slovensku môžu byť financované **priamo** štátnymi zdrojmi, a to viacerými spôsobmi – poskytnutím dotácií, uzatvorením kontraktov a zmlúv, prerozdelením výnosov z lotérií, verejných zbierok a ďalších obdobných hier. (Belejová, 2000)

Štát prostredníctvom platných zákonov ponúka **nepriamu podporu** neziskovým organizáciám a to upustením od niektorých príjmov. Podľa zákona o daniach z príjmov č. 366/1999 Zb. sa jedná sa o oslobodenie od niektorých daní a cieľ a oslobodené od dane sú aj príjmy neziskových organizácií určené na presne definované účely. Ďalej tu patrí aj asignácia dane z príjmov fyzických a právnických osôb. (Marček, 2010)

S ohľadom na budúcnosť a trvalú udržateľnosť neziskových organizácií, musia byť neziskový sektor a verejný sektor rovnocennými partnermi pri rozvoji občianskej spoločnosti.

Táto snaha môže priniesť úspešnú medzisektorovú spoluprácu a obojstranne výhodné partnerstvá. (Majduchová, 2004, s. 138)

1.8.5 Financovanie neziskových organizácií z individuálnych zdrojov

Zdroje a dary od individuálnych darcov, konkrétnych ľudí či jednotlivcov. Je to jedna z najstabilnejších metód získavania prostriedkov, ale často krát veľmi náročná. Prostriedky sú získané od viacerých menších darcov a prípadná strata pár ľudí nie je až taká podstatná a likvidačná. Tu môžeme vidieť veľkú výhodu v stabilite neziskovej organizácie pri využívaní tejto metódy. (Majduchová, 2004, s. 145)

Na druhej strane môže byť veľmi náročné získať dostatočný počet darcov, aby zabezpečili zaujímavú čiastku, predovšetkým čo sa týka ľudských, materiálových ale aj nemateriálových kapacít. Tieto argumenty odrádzajú viaceré NO a táto metóda je využívaná na Slovensku hlavne cirkevnými organizáciami. (Marček, 2010)

Podľa Pelikánovej (2016) existujú viaceré dôvody darcovstva:

- Podpora komunity v ktorej darcovia žijú a podnikajú.
- Podpora špecifických komunit. Typické pre náboženské spoločnosti a cirkvi.
- Podpora rozvoja spoločnosti na poli umenia, vedy, a tým možnosť prispieť k celospoločenskému blahobytu.
- Podpora zdravia, kúpa nových lekárskeho prístrojov, humanitárna pomoc apod.
- Podpora tradície a vlastného spoločenského statusu. Dôvodom môže byť snaha o medializáciu vlastného darovania, kedysi u šľachtických rodov udržanie tradície.

Na Slovensku používame najmä tieto formy oslovovania individuálnych darcov:

- Zrážky zo mzdy – jedná sa o jednoduchú formu, kedy darca použije svojho zamestnávateľa ako nástroj,
- Verejné dobročinné akcie – fundraisingové podujatia, ktoré sa snažia vtihnúť a nevšednou formou vyzbierať finančné prostriedky,
- Priamy kontakt – jedna z najúčinnějších a zároveň najťažších foriem oslovovania darcov. Je potrebná väčšia kvantita dobrovoľníkov.
- Členské príspevky – patrí medzi najľahšie metódy oslovenia individuálnych darcov, ktorí sú často už presvedčení o dôležitosti organizácie,
- Zasielanie pošty alebo telefonovanie – na oslovenie sa využíva telefón alebo listy. U nás je používaná len zriedka. (Kolektív autorov, 2000)

Proces oslovenia individuálnych darcov je ovplyvnený po kvantitatívnej a kvalitatívnej stránke štyrmi základnými skupinami, a to: médiami, sponzormi, sprostredkovateľmi a individuálnymi darcami. (Kolektív autorov, 2000)

Podľa Pelikánovej (2016) je rôzna motivácia individuálneho darcovstva:

- Utilitárna motivácia - je tu možný odpočet dane alebo uvedenie mena darcu.
- Familiárna motivácia – majú darcovia, ktorí majú dobrú skúsenosť s kontaktom z NO.
- Normatívna motivácia – vychádza z vnútorného presvedčenia a morálnych hodnôt darcu.
- Negatívna ad hoc motivácia – jedinec nedokázal odmietnuť žiadajúceho a nechal sa prehovoriť.

Poznáme tiež firemné darcovstvo, kedy firma prostredníctvom darcovstva dáva najavo svoje hodnoty a postoje, a to ako k svojim zamestnancom a partnerom, tak aj k verejnosti a zákazníkom. Neprehľadné rozdávanie peňazí sa v posledných rokoch mení na prepracované stratégie darcovstva. Pritom rozlišujeme:

- Darcovstvo (finančné, nefinančné – vecné dary, zľavy na výrobky, služby, poradenstvo),
- Vlastné firemné nadácie a nadačné fondy,
- Zbierka medzi zamestnancami,
- Zdieľaný marketing – firma z predaných výrobkov určitú časť odvedie na prospešné účely,
- Matchingový fond – zamestnanci zo svojej mzdy venujú určitú čiastku + firma znásobí zo svojich prostriedkov,
- Dobrovoľníctvo zamestnancov.

Právnické osoby, podobne ako fyzické osoby, majú možnosť podľa zákona o dani z príjmu si odpočítať výšku poskytnutých darov na vymenované verejne prospešné účely. (Pelikanová, 2016, s.50-51)

2 ÚČTOVANIE NEZISKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

Základným právnym predpisom je zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Podľa § 1 ods. 1 tohto zákona: „sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre politické strany, politické hnutia, občianske združenia, záujmové združenia právnických osôb, cirkvi a náboženské spoločnosti, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, nadácie, neinvestičné fondy a ďalšie právnické osoby, ktoré účtujú v sústave podvojného účtovníctva, a ktorých nezisková činnosť vyplýva z osobitného predpisu, na základe ktorého vznikli (ďalej len „neziskové účtovné jednotky“).“

Ďalej je § 1 spomenuté, že podľa tohto opatrenia nepostupujú účtovné jednotky, na ktoré sa vzťahujú postupy účtovania podľa osobitných predpisov. Účtová osnova pre neziskové účtovné jednotky je prílohou k tomuto opatreniu.

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 1. decembra 2010 č. MF/24975/2010-74 v znení neskorších opatrení, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre občianske združenia a pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania.

Občianske združenia môžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, ak spĺňajú podmienky uvedené v § 9 ods. 2 písmena c) zákona o účtovníctve, a to ak nepodnikajú a ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom období 200 000 €.

Pojem „podnikanie“ chápeme v nadväznosti na § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. obchodného zákonníka, pričom pod podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Pre občianske združenia je dôležité správne definovať neziskové činnosti v stanovách a svojou činnosťou nenarušať hospodársku súťaž iným subjektom.

Príjem je definovaný v § 2 ods. 4 písmena f) zákona o účtovníctve, pričom sa jedná o všetky príjmy, ktoré účtovná jednotka prijala (príjmy zo zdaňovanej a nezdaňovanej činnosti).

2.1 Zákon o účtovníctve a občianske združenia

Občianske združenie aj keď nie je založené za účelom dosiahnutia zisku, je ako účtovná jednotka povinná dodržiavať všetky ustanovenia uvedené v zákone č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Občianske združenie je povinné účtovať o všetkých skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva podľa § 2 ods. 2 zákona o účtovníctve, a to:

- Stav a pohyb majetku,
- Stav a pohyb záväzkov,
- Rozdiel majetku a záväzkov,
- Príjmov,
- Výdavkoch,
- Výsledku hospodárenia účtovnej jednotky.

Občianske združenie je povinné zostaviť účtovnú závierku v rozsahu zadefinovanom pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania.

Účtovná závierka je štruktúrovanou prezentáciou spoločností, ktoré sú predmetom účtovníctva a poskytuje sa osobám, ktoré informácie z nej využívajú – členovia, samosprávne orgány, kontrolné orgány, darcovia, banky alebo verejnosť.

Všetky neziskové účtovné jednotky bez ohľadu na to, či majú následne povinnosť predkladať svoju účtovnú závierku externým užívateľom alebo nie, sú povinné k poslednému dňu účtovného obdobia zostaviť účtovnú závierku a mať ju k dispozícii.

Účtovná závierka predstavuje proces, ktorý zahŕňa prípravné práce pred uzatvorením účtovných kníh a samotné uzatvorenie účtovných kníh. Následne sa zostaví účtovná závierka a vypracuje správa. Ak to osobitný predpis vyžaduje, overí sa účtovná závierka audítorom, zverejní a uloží sa výročná správa a ročná účtovná závierka do registra účtovných závierok v súlade so zákonom o účtovníctve alebo podľa hmotnoprávneho predpisu, podľa ktorého postupuje nezisková účtovná jednotka.

Účtovná závierka je tvorená:

- Výkazom o majetku a záväzkoch – podáva prehľad o zložení majetku a záväzkoch
- Výkazom o príjmoch a výdavkoch – prehľad o hospodárskom výsledku a jeho zložkách.

Účtovná zázvierka je overená audítorom v prípade, ak dotácie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátneho fondu a z rozpočtu obce prekročia v roku, za ktorý je ročná účtovná zázvierka zostavená, sumu vo výške 33 193 eur alebo všetky príjmy neziskovej organizácie prekročia sumu vo výške 165 969 eur.

2.2 Špecifika občianskeho združenia

Občianske združenie účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva postupuje podľa opatrenia MF č. 24975/2010-74 v znení ďalších opatrení. Špecifikom pre občianske združenie je predovšetkým obsahové vymedzenie peňažného denníka, účtovanie podielu zaplatenej dane z príjmov a špecifické položky účtovnej zázvierky. V účtovníctve občianskeho združenia sa účtujú skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva, a to v účtovných knihách na základe účtovných dokladov ako je uvedené v zákone o účtovníctve.

Peňažný denník predstavuje základnú účtovnú knihu pre sústavu jednoduchého účtovníctva. Účtovná jednotka v ňom účtuje o:

- a) Všetkých príjmov a výdavkoch v hotovosti,
- b) Príjmov a výdavkoch prostredníctvom banky,
- c) Priebežných položkách (transakcie medzi pokladnicou a bankou),
- d) Nepeňažných účtovných prípadov v priebehu účtovného obdobia,
- e) Uzávierkových účtovných prípadoch ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná zázvierka.

Účtovné zápisy sa uvádzajú v časovom slede podľa účtovných dokladov, ktoré sú prehľadne označené a očíslované. V peňažnom denníku je účtované o príjmov a výdavkoch v požadovaných postupoch účtovania a súčasne v prehľade o príjmov a výdavkoch v nezdaňovanej a zdaňovanej činnosti.

Peňažný denník musí obsahovať:

- a) Prehľad o peniazoch v hotovosti v členení na príjmy a výdavky,
- b) Prehľad o peniazoch na bankových účtoch v členení na príjmy a výdavky,
- c) Prehľad o priebežných položkách v členení na príjmy a výdavky (prevod peňažných prostriedkov medzi pokladnicou a bankovými účtami, a opačne),
- d) Prehľad o príjmov v členení najmä na príjmy z:
 1. vkladu zriaďovateľa alebo zakladateľa,
 2. majetku,

3. darov a príspevkov,
 4. členských príspevkov,
 5. podielu zaplatenej dane z príjmov,
 6. z verejných zbierok,
 7. z úverov a pôžičiek,
 8. dedičstva,
 9. organizovania podujatí,
 10. dotácií,
 11. likvidačného zostatku inej účtovnej jednotky,
 12. predaja majetku,
 13. poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov,
 14. fondu prevádzky, údržby a opráv,
 15. iné
- e) prehľad o výdavkoch v členení na:
1. zásoby,
 2. služby,
 3. mzdy, poistné a príspevky,
 4. dary a príspevky iným subjektom,
 5. prevádzková réžia,
 6. splátky úverov a pôžičiek,
 7. sociálny fond,
 8. ostatné
- f) prehľad o použití podielu zaplatenej dane,
- g) prehľad o príjmoch a výdavkoch z nezdaňovanej činnosti,
- h) prehľad o príjmoch a výdavkoch zo zdaňovanej činnosti.

Pre správne vyhotovenie účtovnej závierky – výkazu o príjmoch a výdavkoch a následnej povinnosti podať daňové priznanie k dani z príjmov, je dôležité vyčlenenie príjmov a výdavkov na zdaňované a nezdaňované. Podľa hlavnej „neziskovej“ činnosti sa rozdeľujú zdaňované a nezdaňované príjmy. K zdaňovaným príjmom sa príjmom sa priradia zdaňované výdavky a rozdiel bude predstavovať základ dane, ktorý sa uvedie do daňového priznania.

Výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s činnosťou, ktorej príjmy sú od dane z príjmov oslobodené podľa § 13 ods. 1 písmena a) zákona o dani z príjmov, nikdy nepovažujeme za daňové výdavky.

Medzi príjmy z nezdaňovanej činnosti patria vklady zakladateľov, členské príspevky, príjem z podielu zaplatenej dane z príjmov, dary a pod.

Zdaňované príjmy predstavujú príjmy z prenájmu alebo predaja majetku, z reklamy, sponzoringu alebo príjmy z kultúrnych a športových podujatí, ktoré nesúvisia s hlavnou činnosťou organizácie.

V peňažnom denníku sa účtuje iba v eurách. Ak sa používajú iné meny, občianske združenie zriadi ďalšie pokladnice. Pohyb peňažných prostriedkov je účtovaný na základe pokladničných dokladov.

Bankový účet a zmeny v podobe príjmov a výdavkov peňažných prostriedkov, sa účtujú v peňažnom denníku podľa výpisov z banky v eurách.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

3 NEZISKOVÁ ORGANIZÁCIA ŽILINA WARRIORS O. Z.

Žilina Warriors je prvým klubom amerického futbalu, ktorý vznikol v Žiline. Založenie klubu sa datuje do nedávnej minulosti, konkrétne roku 2010. V apríli 2010 sa uskutočnilo prvé stretnutie záujemcov o americký futbal v Žiline a zároveň je to aj začiatok organizovaných tréningov. Väčší záujem prišiel až so začiatkom leta, kedy pribudlo veľa nových ľudí a tým položili základy klubu. Klub bol oficiálne zaregistrovaný na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky 21. 10. 2011 (číslo spisu VVS/1-900/90-38324). V januári 2012 sa Žilina Warriors stali oficiálnym členom Slovenskej asociácie amerického futbalu.

Klub už odohral na Slovensku päť ligových sezón, v ktorých dosiahol dvakrát 7. Miesto, raz 5. Miesto a dva krát 2. Miesto. Ocenením koncepcnej a kvalitnej práce je aj to, že tréner Rafael Marquez Montes získal dvakrát po sebe (2013, 2014) cenu pre najlepšieho trénera roka na Slovensku. V sezóne 2015 klub postúpil do 11-tkovej súťaže, kde sa prebojoval až do semifinále proti Bratislave Monarchs. V tejto sezóne klub viedol historicky prvý kúpený hráč na poste rozohrávača Američan Jefferson Thompson, ktorý značne pomohol a priniesol aj iný pohľad na tento šport. V následnej sezóne 2016 sa tím dostal až do finále slovenskej ligy, v ktorom podľahol silnému súperovi – Trnave Bulldogs hrajúcej s viacerými zahraničnými posilami.

Žilina Warriors je aktívny aj čo sa týka reprezentácie, ktorú si skúsilo viacero hráčov a ako súčasť trénerského tímu aj dvaja tréneri, Rafael Marquez Montes a Ján Polák. Minulý rok Slovensko bojovalo o kvalifikáciu na ME do B skupiny, kde bohužiaľ nestačilo na Švajčiarsko. V kádri aj tento rok našlo uplatnenie 5 zástupcov klubu.

Na jar 2013 dvojica žilinských trénerov úspešne absolvovala školenie na udelenie trénerskej licencie. Klub má záujem o vzdelávanie a posun čo sa týka odbornosti, a preto je tu snaha zúčastniť sa čo najväčšieho počtu rôznych školení a tréningových kempov, naposledy vo februári 2014 na kempe AFCTA (American football coaching and teaching academy) v Prahe pod vedením trénerov so skúsenosťami na najvyššej úrovni profesionálneho futbalu. Na prelome januára a februára 2015 vycestovali zástupcovia klubu na medzinárodný kemp do Dallasu v USA, kde zbierali skúsenosti od profesionálnych hráčov a trénerov. V tomto roku sa tréneri tiež zúčastnili trénerského školenia pod záštitou Slovenskej asociácie amerického futbalu. V roku 2016 došlo k založeniu dievčenského a juniorského tímu, ktorý trénuje bezkontaktnú formu

amerického futbalu, tzv. flag football. V juniorskom tíme je momentálne viac ako 15 žiakov, ktorí sa pripravujú na ligovú súťaž vo flag footballe.

Žilina Warriors sa dynamicky rozvíja, v priebehu 7 rokov má už seniorský káder viac ako 30 aktívnych hráčov a juniorský tím viac ako 15 hráčov. Pre veľký záujem dievčat o nekontaktnú verziu amerického futbalu, bol založený dievčenský juniorský tím Walkyries. Klub má však ale jeden veľký problém, a to ten, že v Žiline je nedostatok ihrísk, ktoré by sa mohli využívať. Ihriská na ktorých nejaké obdobie pôsobili, sú v katastrofálnom stave, nemohli sa využívať šatne a ani sprchy, napriek týmto nehostinným podmienkam, sa klub každý rok rozrastá a napreduje.

Klub pôsobí tak trochu „kočovne“ a každý rok hľadá nové zázemie a takisto sa snaží skvalitniť podmienky pre šport v Žiline. O tom svedčí aj projekt „Warriors“, na ktorý v roku 2014 vyzbierali 4500 eur na rekonštrukciu ihriska pre gymnázium Hlinská. Ihrisko bolo čiastočne zrevitalizované, vyčistené od komunálneho odpadu, nasadená nová tráva, vyhnojené a vyrovnané. Z dôvodu výstavby atletického oválu na ihrisku Hlinská, bol klub nútený ihrisko opustiť.

Klub Žilina Warriors a Žilina Bears (rugby) spojili sily ohľadom potreby ihriska. Podobne ako viaceré iné športy, aj tieto kluby potrebujú špecifické podmienky na tréningovanie a ligové zápasy. Každý rok musí klub organizovať ligové zápasy na prenajatých ihriskách mimo Žiliny, čo stojí veľa peňazí a zároveň núti fanúšika cestovať mimo Žiliny do rozľahlých dedín. Na škole gymnázium Varšavská chce klub obnoviť futbalové ihrisko, ktoré by sa dalo využívať na tréningy a zápasy, škola bude mať nový atletický ovál. Takto by mal klub svoje zázemie, ktoré by mohol nazvať domovom a nebude sa zaň hanbiť. Hlavným cieľom je zviditeľniť tento šport a presvedčiť fanúšika, že sa dá kultúrny zážitok zabezpečiť priamo v Žiline. Klub sa snaží zabezpečiť lepšie podmienky pre mládežnícky káder, ďalej sa rozrastať a zlepšovať úroveň v športe, ktorý sa čoraz viac dostáva do povedomia ľudí.

3.1 Cieľ činnosti združenia

Cieľom neziskovej organizácie „Žilina Warriors, o. z.“ je vyvíjať športovú činnosť so zameraním na americký futbal.

Za týmto účelom sa bude združenie snažiť o:

- Propagáciu amerického futbalu medzi širokou verejnosťou
- Založenie družstva amerického futbalu

- Práca s mládežou
- Začlenenie sa do Slovenskej asociácie amerického futbalu
- Vytváranie podmienok na realizáciu cieľa združenia

3.2 Orgány združenia

Orgánmi združenia sú:

1. Valné zhromaždenia,
2. Rada združenia,
3. Predseda a podpredseda,
4. Revízor

3.3 Valné zhromaždenie

Valné zhromaždenie predstavuje najvyšší orgán združenia a tvoria ho všetci členovia. Je zvolávané združením podľa potreby, najmenej však dvakrát ročne. Rada zvolá valné zhromaždenie vždy, keď o to požiadajú najmenej polovica členov združenia.

Valné zhromaždenie predovšetkým:

- Rozhoduje o zmenách stanov združenia,
- Schvaľuje úlohy združenia na príslušné obdobie, výročnú správu združenia, rozpočet a ročnú uzávierku hospodárenia,
- Volí členov rady združenia,
- Rozhoduje o počte členov rady združenia,
- Rozhoduje o zrušení členstva,
- Rozhoduje o zrušení združenia.

Valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov. Každý člen má jeden hlas a hlasy všetkých členov sú rovnocenné. Valné zhromaždenie rozhoduje na základe hlasovania. Rozhodnutie je prijaté, ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných členov. Rozhodnutie o zmene stanov a o zrušení združenia je prijaté, ak zaň hlasujú aspoň dve tretiny všetkých členov združenia.

3.4 Rada združenia

Rada združenia (ďalej len „rada“) je výkonným orgánom združenia, ktorý za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu. Rada riadi činnosť združenia v období medzi zasada-

niami valného zhromaždenia. Členstvo v rade vzniká voľbou na valnom zhromaždení na základe návrhu niektorého z členov. Má najmenej troch členov a je zvolávaná predsedom, v jeho neprítomnosti podpredsedom, a to najmenej šesťkrát ročne.

Rada predovšetkým:

- Volí zo svojich členov predsedu a podpredsedu,
- Koordinuje činnosť združenia,
- Zvoláva valné zhromaždenie,
- Spracúva podklady pre rozhodnutia valného zhromaždenia,
- Rozhoduje o prijatí za člena združenia.

Predseda a podpredseda rady zastupujú združenie navonok a konajú samostatne jeho menom. Na zabezpečenie činnosti združenia môže rada zriadiť kanceláriu združenia. Rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov a rozhoduje nadpolovičnou väčšinou prítomných členov.

Ak sa napriek najmenej trom opakovaným zvolaniam v priebehu 18 mesiacov nezíde uznášaniaschopné valné zhromaždenie, preberá jeho právomoci rada. Dĺžku funkčného obdobia rady stanoví vnútorný poriadok združenia.

3.5 Predseda a podpredseda

Predseda a podpredseda naplňajú rozhodnutia rady a zastupujú združenia navonok, konajú v jeho mene samostatne, prijímajú zamestnancov združenia do pracovného pomeru a rozhodujú o bežných záležitostiach združenia. Rozsah právomocí predsedu a podpredsedu stanoví rada.

Predseda a podpredseda je zvolený radou. Predseda je zodpovedný za plnenie rozhodnutí rady, vedenie účtovnej evidencie a plynulý chod združenia. Predseda pripravuje podklady pre jednanie rady. Dĺžka funkčného obdobia predsedu a podpredsedu je stanovená vnútorným poriadkom združenia.

3.6 Revízor

Revízor je kontrolným orgánom združenia, ktorý za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu. Funkciu revízora ustanovuje Valné zhromaždenie a je nezlúčiteľná s členstvom v rade. Revízor predovšetkým:

- Kontroluje hospodárenie združenia, upozorňuje valné zhromaždenie na nedostatky,
- Kontroluje dodržiavanie stanov a vnútorného poriadku združenia,
- Písomnú správu o vykonanej kontrole revízor doručí písomne valnému zhromaždeniu aj rade združenia.

Dĺžka funkčného obdobia revízora je stanovená vnútorným poriadkom združenia.

Tieto práva a povinnosti, alebo informácie o občianskom združení „Žilina Warriors, o. z.“ sú uvedené v stanovách občianskeho združenia.

4 ANALÝZA HOSPODÁRENIA NO „ŽILINA WARRIORS, O. Z.“

Cieľom tejto kapitoly je analyzovať stav hospodárenia a finančnej situácie podniku. Hospodárenie je súhrn viacerých činností, ktorých výsledkom je zabezpečenie existencie a fungovania organizácie. Aj z tohto dôvodu bude určitá časť kapitoly zameraná na klasickú finančnú analýzu v skrátenej podobe, ďalej priblíži analýzu nákladov a výnosov a taktiež významnú analýzu finančných zdrojov, ktorá je v tejto práci kľúčová. Finančné prostriedky sú pre NO „Žilina Warriors, o. z.“ veľmi dôležité, pretože bez nich by nebola schopná prevádzky.

Informácie pre účely analýzy hospodárenia budú získané z účtovných výkazov organizácie, výpisov z účtu a taktiež aj ďalších interných dokumentov organizácie za rok 2015. NO „Žilina Warriors, o. z.“ zostavuje svoje výkazy za minulé účtovné obdobie až v mesiaci jún, práca bude vychádzať z účtovných výkazov za rok 2015. Pre výpočty budú použité aj zdroje za dve predchádzajúce obdobia (2013, 2014) z dôvodu lepšieho porovnania.

4.1 Účtovníctvo „Žilina Warriors, o. z.“

Občianske združenie nevedlo moc profesionálne svoje financie a toto taktiež platí aj o účtovníctve. Účtovníctvo do roku 2015 nebolo vedené vôbec. Až so zmenou vedenia klubu, došlo k snahe robiť veci viac profesionálne a bolo zavedené účtovníctvo. Účtovníctvo je vedené vo forme jednoduchého účtovníctva a účtovným obdobím je kalendárny rok.

Cieľom jednoduchého účtovníctva je podať prehľad o príjmoch a výdavkoch z hľadiska daňového základu, informácie o majetku, o stave a pohybe hospodárskych prostriedkov a umožniť evidenciu majetku. Výraz „jednoduché účtovníctvo“ neznamená, že je ľahšie alebo menej zložité ako „podvojný účtovníctvo“. Jedná sa skôr o informácie, že účtovné prípady sa nezachytávajú na dvoch účtoch ako v podvojnom účtovníctve.

Občianske združenie pre spracovanie účtovníctva využíva program Alfa plus – jednoduché účtovníctvo a legislatíva bez starostí od spoločnosti KROS a.s.. Program Alfa plus je moderný účtovný softvér pre každého, kto potrebuje viesť jednoduché účtovníctvo alebo zjednodušenú daňovú evidenciu, skladové hospodárstvo, alebo predáva cez registračnú pokladnicu a fiskálny modul. V programe sa dajú spracovať všetky dôležité ekonomické agendy: jednoduché účtovníctvo, obchod, faktúry, objednávky, sklad, evidencia DPH, daňové priznania, evidencia majetku, kniha jász a cestovných príkazov alebo vystavenie príkazov na úhradu.

4.1.1 Účtovná zvierka

Účtovná zvierka je tvorená výkazom o majetku a záväzkoch (podáva prehľad o zložení majetku a záväzkoch) a výkazom o príjmoch a výdavkoch (podáva prehľad o hospodárskom výsledku a jeho zložkách). Ďalej ju pomáhajú tvoriť podklady ako peňažný denník, kniha pohľadávok a záväzkov a ďalšie pomocné evidencie. Tieto výkazy sú občianskym združením od roku 2015 zostavované. „Žilina Warriors, o. z.“ využíva možnosti odkladu termínu pre podanie daňového priznania k dani z príjmu a taktiež aj účtovnej zvierky. Účtovná zvierka musí byť ale zostavená k poslednému dňu účtovného obdobia. Odklad daňového priznania sa vybavil podaním oznámenia na daňovom úrade.

4.1.2 Účtovné metódy, obecné účtovné zásady a spôsob oceňovania

Účtovníctvo občianskeho združenia je vedené podľa zákona o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. Občianske združenie môže účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, lebo splnilo podmienky uvedené v § 9 ods. 2 písm. c) zákona o účtovníctve a nepodnikalo a jeho príjmy nedosiahli v predchádzajúcom období 200 000 €.

Účtovanie občianskych združení je upravené zákonom o účtovníctve a opatrením č. MF/24975/2010-74 z dňa 1. decembra 2010 v znení neskorších opatrení, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej zvierky, obsahovom vymedzení položiek a rozsah údajov určených z účtovnej zvierky na zverejnenie pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania.

Oceňovacie zásady

Pre účely evidencie majetku je nutné vyjadriť v peňažných jednotkách cenu, za ktorú bola časť majetku obstaraná.

- a) Investičný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou (zaobstaraný dodávateľsky) alebo cenou vo vlastných nákladoch (obstaraný vlastnou činnosťou)
- b) Zásoby sa oceňujú obstarávacou cenou
- c) Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú nominálnou hodnotou, tzn. cenou, ktorá je na nich vytlačená
- d) Pohľadávky a záväzky sa oceňujú nominálnou hodnotou
- e) Finančný majetok (cenné papiere a majetkové účasti) sa oceňujú obstarávacou cenou.

„Žilina Warriors, o. z.“ neviduje v sledovanom období žiaden dlhodobý majetok alebo zásoby. Tým pádom občianske združenie netvorilo ani opravné položky.

4.2 Finančná analýza

Neziskové organizácie sa vo veľa veciach líšia od súkromného sektora a preto aj finančná analýza neziskových organizácií je svojská. Súkromný sektor má viacero dôležitých výpočtov, ktoré na druhej strane pre neziskový sektor nie sú významné. Práca sa bude zaoberať iba najvýznamnejšími ukazovateľmi.

Finančná analýza vie poskytnúť veľa dôležitých informácií, predovšetkým s ohľadom na budúcnosť a je schopná poodhaliť problémy, ktoré nemusela organizácia registrovať. Tieto informácie sú nápomocné externým partnerom (banky, veritelia, poisťovne a pod.) pri hodnotení a rozhodovaní.

4.2.1 Analýza výsledku hospodárenia

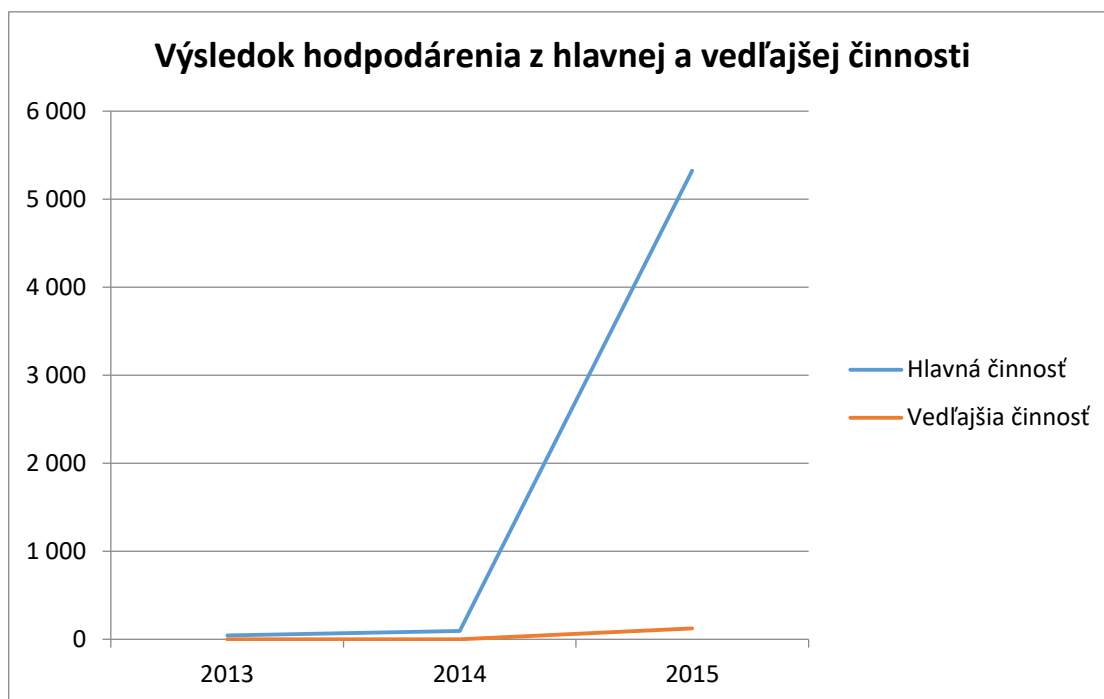
Nezisková organizácia „Žilina Warriors, o. z.“ má rozdelený výsledok hospodárenia na hlavnú a vedľajšiu (podnikateľskú) činnosť, pričom sa nato tieto výsledky zosumarizujú. V nasledujúcej tabuľke porovnáваме výsledky hospodárenia za posledné 3 sledované obdobia. Môžeme vidieť ako sa jednotlivé výsledky hospodárenia podieľajú na celkovom zisku.

Tabuľka 1 - Výsledok hospodárenia a jeho vývoj

(interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Výsledok hospodárenia	2013	2014	2015	Podiel na celkovom VH		
Hlavná činnosť	42,32	94,76	5 323	0,0%	100,0%	97,7%
Vedľajšia činnosť	0	0	125	0,0%	0,0%	2,3%
VH celkom	42,32	94,76	5 448	0,0%	100,0%	100,0%

Z tabuľky vychádza, že výsledok hospodárenia sa takmer výlučne jedná hlavnej činnosti. V rokoch 2013 a 2014 vedľajšia činnosť ani neexistovala. Ďalej môžeme vidieť, že VH v roku 2013 v roku 2014 dosiahol plusových čísel. V roku 2015 je výrazný skok a celkový VH je vo výrazných plusových číslach, pričom hlavná činnosť sa podieľala viac ako 97% na tomto zisku. V roku 2015 môžeme vidieť už vedľajšiu činnosť, ktorá sa taktiež podieľa na celkovom zisku, ale táto suma je nízka a predstavuje len 2,3%.

Obrázok 1 - Graf vývoja výsledku hospodárenia

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Za rok 2013 a rok 2014 môžeme vidieť menší zisk z hlavnej činnosti, ale stále sa pohybuje relatívne blízko nuly. Z grafu môžeme vyčítať veľký rast výsledku hospodárenia v roku 2015, ktorý bol ale zabezpečený vďaka hlavnej činnosti. V roku 2015 môžeme vidieť aj slabý rast krivky vedľajšej činnosti, ktorý vyplýva z toho, že v predchádzajúcich rokoch vedľajšia činnosť neexistovala.

4.2.2 Analýza majetku a záväzkov

Tabulka 2 - Štruktúra majetku

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

MAJETOK v €	Č. r.	2013	2014	2015
Dlhodobý nehmotný majetok	01	0	0	0
Dlhodobý hmotný majetok	02	0	0	0
Dlhodobý finančný majetok	03	0	0	0
Zásoby	04	0	0	0
Pohľadávky	05	0	0	0
Peniaze	06	35	100	4540,28
Ceniny	07	0	0	0
Priebežné položky (+/-)	08	0	0	0

Bankové účty	09	7,32	-5,24	1002,31
Krátkodobé cenné papiere a ostatný krátkodobý finančný majetok	10	0	0	0
Majetok celkom	11	42,32	94,76	5542,59

Občianske združenie „Žilina Warriors“ nedisponuje žiadnym dlhodobým majetkom. Vo vlastníctve klubu nie je žiadny dlhodobý hmotný, nehmotný a ani finančný majetok.

V účtovníctve nie sú evidované žiadne zásoby.

Pohľadávky klub eviduje taktiež v nulovej výške. Je to z dôvodu splatenia všetkých pohľadávok do konca roka.

Peniaze tvoria najväčší majetok občianskeho združenia a spolu s Bankovými účtami sú aj jedinými položkami majetku. V roku 2013 a 2014 je hodnota zostatku peňazí v pokladne nízka. V roku 2015 je situácia diametrálne odlišná a zostatok je vo veľkej výške. Zostatok na bankových účtoch je v roku 2013 veľmi nízky, tesne nad nulou. V roku 2014 je zostatok záporný, a to vo výške -5,24 €. V roku 2015 je čiastka na bankových účtoch relatívne vysoká, a to vo výške viac ako 1000 €. Predstavuje to ale menej ako 20 % krátkodobého finančného majetku. Pri menších neziskových organizáciách je bežné, že väčšina finančných prostriedkov sa nachádza v pokladne. Platba nájomného, nákupov cez internet, príjem dotácií a ďalšie položky uhrádzované bankovými prevodmi sa realizujú prostredníctvom bankového účtu.

Iný majetok klub v sledovanom období neviduje.

Tabulka 3 - Štruktúra záväzkov

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Záväzky v €	Č. r.	2013	2014	2015
Záväzky	12	0	0	0,10
z toho: sociálny fond	13	0	0	0
fond prevádzky, údržby a opráv	14	0	0	0
Úvery a pôžičky	15	0	0	0
Záväzky celkom	16	0	0	0,10
Rozdiel majetku a záväzkov	17	42,32	94,76	5542,49

„Žilina Warriors“ nemá takmer žiadne záväzky v období, ktoré sledujeme. Medzi dlhodobé záväzky patria dlhopisy, bankové úvery alebo záväzky z prenájmu. Krátkodobými záväz-

kami sa považujú položky dodávateľov, prijaté zálohy, zmenky k úhrade, zamestnanci a dane. Občianske združenie nevykazuje takmer žiadne záväzky, s výnimkou roku 2015, ale aj v tomto roku táto suma bola takmer nulová.

Rozdiel majetku a záväzkov nám ukazuje situáciu v klube a takmer do detailu kopíruje stav majetku. Značí to, že občianske združenie nemá žiadne záväzky a žiadne dlhy.

4.2.3 Analýza výdavkov

Tabulka 4 - Štruktúra výdavkov neovplyv. základ dane

(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

VÝDAVKY neovplyv.základ dane v €	2013	2014	2015
Daň z príjmov	0	0	0,01
Daň z úroku	0	0	0,01
Iný výdavok neovplyv.základ dane	1457,68	1848	2666,71
Prevádzková réžia	265	183,24	1108,71
Výstroj	315	220	893
Registrácia hráčov	330	304	515
Ostatné výdavky na chod	0	0	150
Výdavok na priebežnú položku	0	0	8061,49
Výdavky celkom:	2357,68	2555,24	10728,21

Iné výdavky neovplyvňujúce základ dane roku 2013 predstavovali 1457,68 €. V roku 2014 môžeme pozorovať zvýšenie na 1848 €. V roku 2015 zaznamenali výšku až 2666,71 €. Pod týmito výdavkami registrujeme položky ako registrácia hráčov, ktorá bola v rokoch 2013 a 2014 na podobnej úrovni, a to okolo sumy 300 €. V roku 2015 výdavky na registrácie hráčov stúpili, a to z dôvodu vstúpenia klubu do väčšej ligy, kde bolo potrebných viacej hráčov. V tomto roku sme zaznamenali sumu 515 €.

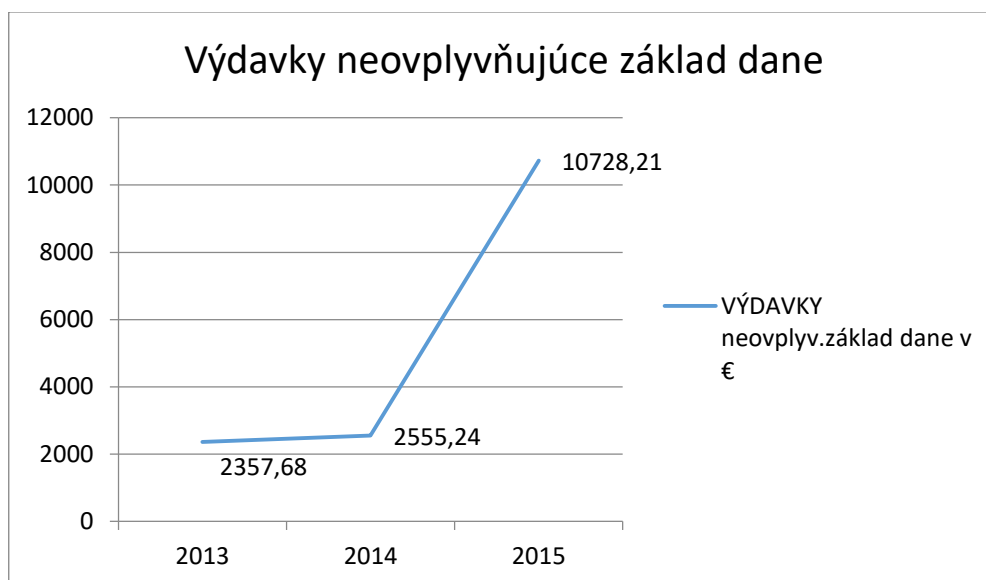
Ďalšou položkou výkazu výdajov je položka výstroj, kde spadá ale aj vybavenie potrebné na tréningy či zápasy. V roku 2013 bola táto suma vo výške 315 €. Najmenší výdavok na položku výstroj v sledovanom období, išiel v roku 2014, a to vo výške 220 €. Naopak, najväčšia suma je evidovaná v roku 2015, kedy bola táto suma až 893 €. Bolo treba doplniť ihrisko, či už zápasové alebo tréningové, potrebnými materiálmi, ktoré v predchádzajúcich rokoch chýbali a klub si ich nemohol dovoliť. Bez tohto vybavenia sa dalo fungovať, ale s ohľadom na vývoj, bolo dobré do týchto pomôcok a vybavenia investovať.

Prevádzková réžia je ďalšou položkou výkazu výdajov a podobne ako ostatné položky, aj tu môžeme vidieť podobný pomer výdavkov. V roku 2014 evidujeme najnižšie číslo, a to

183,24 €. V roku 2013 bola táto čiastka vyššia, a to konkrétne 265 €. V roku 2015 môžeme vidieť opäť najväčšie výdavky aj v prevádzkovej réžii a to už zo spomínaných dôvodov prechodu do väčšej ligy. V tomto roku predstavovala výška výdavkov sumu 1108,71 €.

V rokoch 2013 a 2014 neviduje občianske združenie žiadne ostatné výdavky na chod. V roku 2015 eviduje klub čiastku 150 €.

V roku 2015 si môžeme všimnúť ešte jednej položky, a to výdavku na priebežnú položku. Občianske združenie tu má zaevidované prevody peňazí, konkrétne vklad peňazí do pokladnice vo výške 5930 € a položku „nevidované“ vo výške 2131,49 €. Výdavok za priebežnú položku sa neguje s položkou „Príjem z priebežnej položky“, ktorú občianske združenie eviduje vo výkaze o príjmoch.

Obrázok 2 - Výdavky neovplyvňujúce základ dane

(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Graf nám ukazuje zvýšenie výdavkov klubu, čo je predovšetkým zapríčinené športovou stránkou. Klub hral v roku 2015 väčšiu ligu, kde bolo potrebných viacej hráčov a s tým spojené samozrejme aj väčšie výdavky. Ďalej aj už spomínaná položka „Výdavok na priebežnú položku.“

Tabulka 5 - Štruktúra výdavkov ovplyv. základ dane

(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Výdavky ovplyv. základ dane v €	2013	2014	2015
Výdavok za služby	0	0	460,63
Bankové poplatky	0	0	57,15

Kopírovanie, tlač materiálov a plagátov	0	0	103,48
Reklamné služby	0	0	300
Ostatné výdavky odpočítateľné od základu dane	0	0	2414,31
Výdavky celkom:	0	0	2874,94

Výdavky ovplyvňujúce základ dane eviduje klub iba v roku 2015. Položka výdavky za služby predstavuje čiastku 460,63 €. Z toho tvoria bankové poplatky 57,15 € a výdavky na rôzne materiály a plagáty, či kopírovanie tvoria sumu 103,48 €. Výdavky na reklamné služby eviduje občianske združenie vo výške 300 €. Ostatné výdavky odpočítateľné od základu dane zaznamenalo občianske združenie vo výške 2414,31 €.

4.2.4 Analýza Príjmov

Tabulka 6 - Štruktúra príjmov neovplyvňujúcich základ dane

(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

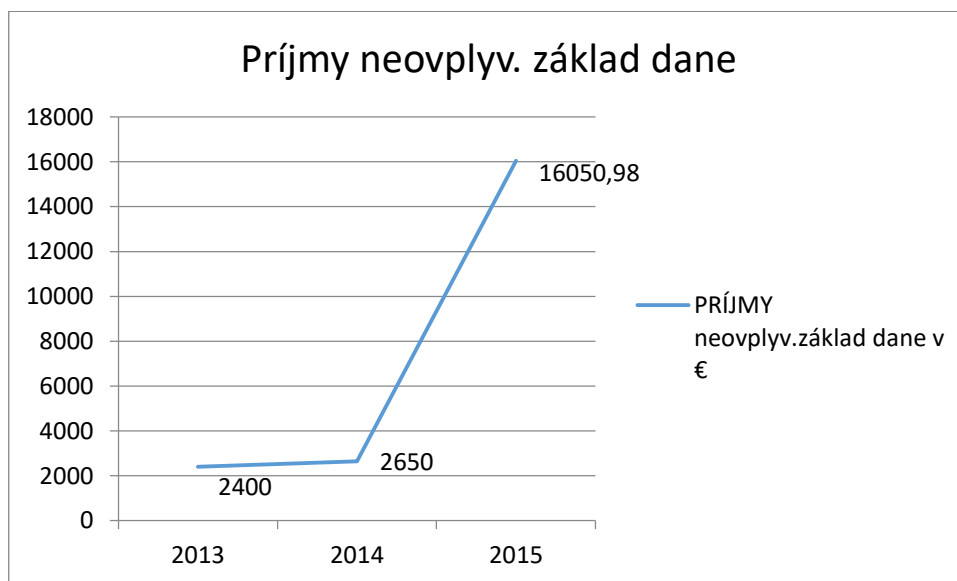
PRÍJMY neovplyv. základ dane v €	2013	2014	2015
Príjem zdanený zrážkou u zdroja	0	0	0,03
Kreditný úrok	0	0	0,03
Iný príjem neovplyv. základ dane	2400	2650	7989,46
členské príspevky	1900	2100	4261
členské príspevky nad rámec	0	0	1495,9
2 % dane	0	0	1482,56
Grant mesto Žilina	500	550	750
Príjem z priebežnej položky	0	0	8061,49
Príjmy celkom:	2400	2650	16050,98

Občianske združenie evidovalo v roku 2015 kreditný úrok vo výške 0,03 €. Dôležitou a takmer jedinou položkou príjmov je položka Iný príjem neovplyvňujúci základ dane. V roku 2013 eviduje klub sumu 2400 €, ktorá je tvorená členskými príspevkami vo výške 1900 € a grantom od mesta Žilina vo výške 500 €. V roku 2014 môžeme vidieť nárast tejto sumy na 2650 €. Opäť je tvorená členskými príspevkami vo výške 2100 € a grantom od mesta Žilina vo výške 550 €. Výrazný nárast môžeme vidieť v roku 2015, kedy je výška príjmov viac ako trojnásobná oproti roku 2014, a to konkrétne 7989,46 €. Členské príspevky sú vo výške 4261 € a členské príspevky nad rámec (takzvané pokuty) tvoria sumu 1495,90 €.

V roku 2015 občianske združenie využilo prvýkrát asignácie z dane príjmov fyzických a právnických osôb (2 % z dane). Tento príspevok sa podieľal na príjmoch klubu vo výške 1482,56 €.

V roku 2015 taktiež prispelo mesto Žilina na chod občianskeho združenia, a to grantom vo výške 750 €.

V roku 2015 môžeme vidieť aj položku „Príjem z priebežnej položky“ vo výške 8061,49 €, ktorú sme už spomínali pri analýze výdavkov.

Obrázok 3 - Príjmy neovplyvňujúce základ dane

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Graf nám ukazuje zvyšovanie príjmov v sledovanom období. V roku 2015 môžeme vidieť viac ako 6 – násobný nárast príjmov. Je to spôsobené viacerými faktormi. Klub potreboval pokryť vyššie náklady z dôvodu vstupu do väčšej a nákladnejšej ligy. Občianske združenie využilo asignáciu dane z príjmov fyzických a právnických osôb. Ďalej sa na tom vo veľkej miere podieľali aj členské príspevky, ktoré sú viac ako dvojnásobné oproti predchádzajúcemu roku. Je to spôsobené tým, že v tíme bolo viac hráčov a taktiež aj tým, že niektorí členovia už dopredu zaplatili členský príspevok na sezónu 2016. Taktiež sa do grafu premietli aj spomínané Príjmy z priebežnej položky, ktoré „tvorili“ jemnú nadpolovicu príjmov občianskeho združenia v roku 2015.

Tabulka 7- Štruktúra príjmov ovplyvňujúcich základ dane

(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

PRÍJMY ovplyv. základ dane v €	2013	2014	2015
Príjem za výroby a služby	0	0	3000
Príjem z reklamy	0	0	3000
Príjmy celkom:	0	0	3000

Príjmy ovplyvňujúce základ dane za sledované obdobie eviduje klub len v roku 2015. Jednalo sa výlučne len o príjem z reklamy vo výške 3000 €. Táto forma reklamy bola poskytnutá vo forme reklamných bannerov na domácich zápasoch pre spoločnosť VIX s. r. o..

4.2.5 Koeficient samofinancovania

$$\text{Koeficient samofinancovania 2013} = \frac{\text{Vlastný kapitál}}{\text{Pasíva (Aktíva)}} \times 100 = \frac{42,32}{42,32} \times 100 = 100 \%$$

$$\text{Koeficient samofinancovania 2014} = \frac{\text{Vlastný kapitál}}{\text{Pasíva (Aktíva)}} \times 100 = \frac{94,76}{94,76} \times 100 = 100 \%$$

$$\text{Koeficient samofinancovania 2015} = \frac{\text{Vlastný kapitál}}{\text{Pasíva (Aktíva)}} \times 100 = \frac{5542,49}{5542,59} \times 100 = 99,99 \%$$

V sledovanom období môžeme vidieť, že koeficient samofinancovania je v rokoch 2013 a 2014 rovný 100 %. Je to znakom toho, že pasíva sú tvorené iba vlastnými zdrojmi a znamená to, že nezisková organizácia sa radí medzi zdravé organizácie. V roku 2015 tvorí pasíva aj položka krátkodobých záväzkov, ktorá je ale veľmi nízka až zanedbateľná. Preto aj v tomto roku dosahuje koeficient samofinancovania veľmi vysokej úrovne, konkrétne 99,99 %. V celom sledovanom období je občianske združenie a jeho pasíva tvorené výlučne vlastnými zdrojmi a to je známkou zdravých organizácií.

4.2.6 Ukazovateľ autarkie hlavnej činnosti na báze výnosov a nákladov

$$\text{Autarkia 2013} = \frac{\text{Výnosy z hlavnej činnosti}}{\text{Náklady na hlavnú činnosť}} \times 100 = \frac{2400}{2357,68} \times 100 = 101,79 \%$$

$$\text{Autarkia 2014} = \frac{\text{Výnosy z hlavnej činnosti}}{\text{Náklady na hlavnú činnosť}} \times 100 = \frac{2650}{2555,24} \times 100 = 103,71 \%$$

$$\text{Autarkia 2015} = \frac{\text{Výnosy z hlavnej činnosti}}{\text{Náklady na hlavnú činnosť}} \times 100 = \frac{7989,46}{2666,72} \times 100 = 299,59 \%$$

V sledovanom období môžeme vidieť nárast hodnôt. V rokoch 2013 a 2014 sú tieto hodnoty jemne nad 100 %, čo značí zisk z hlavnej činnosti. To taktiež znamená, že organizácia je

sebestačná, čo sa týka hlavnej činnosti. V roku 2015 môžeme pozorovať veľký nárast príspevkov oproti výdavkom. Autarkia dosahuje takmer 300 % čo definuje organizáciu z hľadiska sebestačnosti veľmi pozitívne. V sledovanom období vykazuje „Žilina Warriors, o. z.“ zisk z hlavnej činnosti a to znamená, že organizácia je sebestačná.

4.2.7 Ukazovateľ nákladovej rentability

$$\text{Rentabilita nákladov DČ 2015} = \frac{\text{Hospodársky výsledok DČ}}{\text{Náklady DČ}} \times 100 = \frac{3000}{2874,94} = 104,35 \%$$

V prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia, občianske združenie nevykonávalo žiadnu doplnkovú činnosť a preto nebolo realizovateľné vypočítať rentabilitu nákladov z doplnkovej činnosti. V roku 2015 už táto činnosť vykonávaná bola, ale nie veľmi efektívne podľa údajov z rentability nákladov doplnkovej činnosti.

4.2.8 Celková zadlženosť

$$\text{Celková zadlženosť 2015} = \frac{\text{Cudzie zdroje}}{\text{Pasíva (Aktíva)}} \times 100 = \frac{0,1}{5542,59} = 0,002\%$$

„Žilina Warriors, o. z.“ v sledovanom období nevykazoval žiadne cudzie zdroje. Iba v roku 2015 je takmer zanedbateľná čiastka na krátkodobých záväzkoch. To znamená, že občianske združenia nedosahuje takmer žiadnu zadlženosť.

4.3 Daňové priznanie občianskeho združenia

Napriek tomu, že občianske združenie má povinnosť viesť účtovníctvo, občianske združenie za istých okolností nemusí podávať daňové priznanie. Občianske združenie nemusí podať daňové priznanie, ak má príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou a príjmy z členských príspevkov, ktoré vyplývajú zo stanov.

Väčšina občianskych združení má príjmy najmä z členských príspevkov, z darov a z príspevkov z 2% z dane a tieto združenia nemusia podávať daňové priznanie.

Ak má však občianske združenie iný príjem, napríklad z poskytnutia služieb (reklama), toto združenie musí podať daňové priznanie.

„Žilina Warriors, o. z.“ je zaregistrované na finančnom úrade a od roku 2015 je plátcom dane z príjmu právnických osôb.

4.3.1 Daň z príjmu právnických osôb

Tieto príjmy malo občianske združenie iba v roku 2015 a to z poskytnutia služieb. Konkrétne sa jednalo o príjem z reklamy vo výške 3000 €.

Na vypočítanie základu dane sa použije výsledok hospodárenia z účtovníctva, ktorý tvorí výsledok hospodárenia za hlavnú a vedľajšiu činnosť. V daňovom priznaní sa tento výsledok hospodárenia potom upravuje.

Tabulka 8 - Daň z príjmu právnických osôb za rok 2015 – výpočet
(Interné zdroje NO „Žilina Warriors, o. z., vlastné spracovanie)

Položky	Suma v €
Výsledok hospodárenia	5447,83
+ Daňovo neuznateľné výdavky	2666,72
- Príjmy, ktoré nie sú predmetom dane	3728,46
- Príjmy oslobodené od dane	4261
- Príjmy nezahrňované do základu dane a kurzové rozdiely	0,03
Základ dane pred úpravou	125,06
Základ dane po úprave	125,06
x Sadzba dane v %	22
Daň z príjmu právnických osôb	27,51

Daň z príjmu právnických osôb sa vypočíta týmto spôsobom. K výsledku hospodárenia sa pričítajú daňovo neuznateľné výdavky (náklady), ktoré v roku 2015 predstavovali sumu 2666,72 €. Sú to výdavky, ktoré sú určené na hlavnú činnosť klubu. Potom sa odčítajú príjmy, ktoré nie sú predmetom dane. V roku 2015 predstavovali čiastku 3728,46 € a sú to príjmy z darov a príspevkov a príjmy z asignácie z dane z príjmu. Ďalej sa ešte odčítajú príjmy oslobodené od dane, ktoré boli v roku 2015 vo výške 4261 € a predstavovali členské príspevky občianskeho združenia. Odčítajú sa ešte príjmy nezahrňované do základu dane a kurzové rozdiely, ktoré sú v roku 2015 zanedbateľné (0,03 €). Výpočtom sme dosiahli základ dane, ktorý je vo výške 125,06 €. Tento základ dane sa dá upraviť ak sa splnia potrebné podmienky. Občianske združenie nerobilo žiadne úpravy, a tak aj po úprave zostáva základ dane rovnaký. Základ dane sa násobí sadzbou dane 22 % a dostali sme výslednú daň z príjmu právnických osôb vo výške 27,51 €.

4.4 Financovanie „Žilina Warriors, o. z.“

„Žilina Warriors, o. z.“ používa viacej zdrojov financovania, pričom medzi najdôležitejšie patrí samofinancovanie a financovanie zo štátnych zdrojov. Občianske združenie chápe nutnosť viaczdrojového financovania a snaží v tomto smere stále posúvať.

4.4.1 Samofinancovanie

Pre klub je samofinancovanie prioritným finančným zdrojom a to najmä prostredníctvom hospodárskej činnosti. Ide predovšetkým o reklamné služby a členské príspevky.

Členské príspevky od doby založenia, tvorili v klube významnú časť príjmov. Pred sezónou 2015 došlo k ich menšiemu zvýšeniu z dôvodu väčšej náročnosti nákladov so vstupom do väčšej ligy.

Ďalej je dôležité spomenúť, že klub sa v otázke financovania zameriava na hráčsku sezónu, ktorá skoro kopíruje školský rok. Začína v septembri prvými nábormi a jednoduchými tréningami a končí začiatkom júla.

Preto môžeme vidieť v evidencii vyššiu sumu na položke členských príspevkov, z dôvodu skorého zaplatenia členského poplatku niektorých hráčov za sezónu 2016. Tieto príspevky si klub v eviduje vo svojich interných dokumentoch, aby vedel správne rozlíšiť, ktoré príspevky súvisia s daným rokom. Je to dôležité z hľadiska toho, aby klub vedel s akými príspevkami môže rátať v danej sezóne.

Klub má ešte ďalší takpovediac špecifický príspevok, a to pokuty. Na členskej schôdzi bolo odsúhlasené, že ak hráč sa nedostaví na tréning, či už z dôvodu choroby, školy, práce alebo iného dôvodu, zaplatí pokutu **1 euro**. Jedná sa o členský príspevok nad rámec s cieľom motivovať hráčov k lepšej účasti na tréningoch. Samozrejme nie vždy sa dá prísť na tréning a táto pokuta slúži aj ako určitá pomoc klubu. Keď človek nemôže byť na tréningu, aspoň pomôže touto cestou.

Tabulka 9 - Členské príspevky za rok 2015

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Členské príspevky v €	2013	2014	2015
Členské príspevky	1900	2100	4261
Členské príspevky nad rámec	0	0	1495,9

Celkom:	1900	2100	5756,9
----------------	-------------	-------------	---------------

Klub v roku 2015 prvýkrát získal príjmy aj z reklamnej činnosti, a to vo výške 3000 eur.

4.4.2 Financovanie zo štátnych zdrojov

Slovenská republika disponuje rôznymi legislatívnymi mechanizmami, z ktorých sa spolu-financujú neziskové organizácie. Tieto mechanizmy majú dve základné podoby, a to **priamu formu** podpory neziskových organizácií a **nepriamu formu** podpory neziskových organizácií.

Žilina Warriors sa snažil využívať **priamu podporu štátnymi zdrojmi** už od počiatku fungovania klubu. Túto snahu o prostriedky smeroval na mesto Žilina. Pri poskytnutí týchto dotácií sa prizeralo na viacero hľadísk ako počet členov, úspechy či doba fungovania klubu. Medzi najdôležitejšie ale patrí počet mladých členov, účasť v reprezentácií prípadne úspech reprezentácie.

Americký futbal stále nepatrí medzi populárne športy, aj keď každým rokom si získava čím ďalej viac nových ľudí. Slovensko je v tomto veľmi pozadu oproti Českej republike, ktorá má 4 ligy a okolo 30 tímov. Na Slovensku vznikol trend spájania klubov a to ničí scénu amerického futbalu na Slovensku. Momentálne existuje iba jedna liga s počtom šiestich účastníkov. Aj z tohto dôvodu, teda nevedomosti verejnosti o tomto športe, nie je počet mladých hráčov nejako veľký.

Z tohto dôvodu klub nikdy nedostal žiadnu závažnú sumu na podporu či fungovanie v porovnaní s inými športovými klubmi z okolia. Napriek tomu, je každá suma dobrá a je tu aj vidieť nárast priamej formy podpory neziskových organizácií oproti minulým rokom. Za sledované obdobie doťovalo mesto Žilina občianske združenie čiastkou 1800 €.

Tabulka 10 - Financovania zo štátnych zdrojov

(Interné zdroje „Žilina Warriors, o. z.“, vlastné spracovanie)

Podpora Mesta Žilina	Suma v €
rok 2013	550
rok 2014	500
rok 2015	750
Celkom:	1800

Pre neziskové organizácie je dôležitá aj **nepriama podpora od štátu** a výnimkou nie je ani „Žilina Warriors“. Klub v roku 2015 požiadal o asignáciu dane z príjmov fyzických a právnických osôb.

Tieto prostriedky začínajú tvoriť zaujímavú čiastku rozpočtu klubu a preto jednotliví členovia spolu s vedením klubu intenzívne pracujú na získavaní 2% od rôznych fyzických či právnických osôb.

Za rok 2015 „Žilina Warriors, o. z.“ získal z asignácie dane spolu **1482,56 eur**.

4.4.3 Financovanie z individuálnych zdrojov

Predstavuje zdroje a dary od individuálnych darcov, konkrétnych ľudí či jednotlivcov. Je to jedna z najstabilnejších metód získavania prostriedkov, ale často krát veľmi náročná. Sponzoring od jednotlivcov nemá klub vôbec rozvinutý.

Medzi tieto osoby by sa mohol zaradiť otec jedného hráča, pán Valko, ktorý mnohokrát pomohol s viacerými vecami, či už finančne, organizačne alebo materiálovo. „Žilina Warriors“ počas sezóny musia viackrát vycestovať na ihriská súperov a prenajať autobus nie je lacná vec. V tejto oblasti pán Valko veľmi pomohol, kedy on sám vybavil autobus na vlastné náklady. Ďalej bol nápomocný aj s vybavením zápasového ihriska v dedine pri Žiline a veľa ďalších vecí.

Určite nesmieme zabudnúť ani na zakladateľa klubu, pána Poláka, ktorý neraz v minulosti nemalou čiastkou prispel na chod klubu. Taktiež dokázal vybaviť veľmi veľa organizačných a ďalších vecí pre klub za nízke ceny alebo dokonca zadarmo.

5 ZHODNOTENIE A NÁVRH NA ZLEPŠENIE FINANČNEJ SITUÁCIE ŽILINA WARRIORS

Občianske združenie „Žilina Warriors“ prešlo v roku 2015 zásadnou zmenou vedenia klubu. Jednotlivé povinnosti a záležitosti si zobralo na starosť viacej ľudí, čo malo za následok pozitívny dopad na riadení klubu a jeho financií.

Nové vedenie rýchlo pochopilo dôležitosť diverzifikácie finančných zdrojov klubu ako neziskovej organizácie a okamžite sa pustilo do namáhavej a potrebnej roboty. Cieľom bola stabilizácia finančnej situácie klubu a jej zlepšenie.

Klub nedisponuje žiadnym dlhodobým majetkom a jediný majetok, ktorý má je vo forme peňazí, či už v pokladnici alebo na bankovom účte. To znamená, že občianske združenie je veľmi likvidné a nemá problém s dobou platenia. Taktiež klub neeviduje žiadne záväzky a je sebestačné. Jedná sa o relatívne malé občianske združenie, ktoré vie aké predpokladané výdavky môže očakávať v danom roku a podľa toho je prispôsobený rozpočet.

Do roku 2015 neboli moc dobre vedené nielen financie, ale táto stránka sa týkala aj účtovníctva, ktoré nebolo vedené vôbec, napriek tomu, že túto povinnosť majú občianske združenia danú zákonom. V roku 2015 sa zaviedlo v občianskom združení aj účtovníctvo a znamenalo to určite posun v riadení príjmov, ale predovšetkým výdavkov. Dovtedy boli tieto záznamy vedené len v interných materiáloch a nie moc prehľadne. V roku 2015 bola zostavená aj účtovná závierka a zaplatená daň z príjmu právnických osôb. Jediné čo by sa asi dalo vytknúť účtovaniu, by bolo nezaznamenávanie pohybov na bankových účtoch v peňažnom denníku.

Občianske združenie splnilo svoj cieľ stabilizácie a zlepšenia finančných prostriedkov, za čo treba pochváliť vedenie klubu. Peňažné prostriedky sú vo väčšej miere diverzifikované a pochádzajú od členov a ich členských príspevkov alebo ďalšej podpory, dotácie od mesta či nepriama podpora od štátu. Zavedením účtovníctva sa zlepšil prehľad vo výdavkoch a príjmoch klubu.

5.1 Problémy so štadiónom a jeho vplyv na financovanie klubu

Žilina Warriors, o. z. si ako športový klub po finančnej stránke vedie celkom dobre. Vždy je ale čo zlepšovať a takisto vízia niekam sa posunúť.

Začal by som z môjho pohľadu asi najväčším problémom klubu, a to štadiónom. Klub nemá možnosť hrať na adekvátnom štadióne v Žiline alebo blízkom okolí. Posledné dve sezóny odohral domáce zápasy na futbalovom štadióne v Hričovskom podhradí. Problém je, že táto dedina je vzdialená 20 kilometrov od Žiliny. Toto ihrisko pomohol vybaviť na domáce zápasy pán Valko a klub pomohol so zveladením štadióna. Vymenili sa vodovodné batérie, vyčistili sociálne zariadenia, ale takisto aj vystierkovali a vymaľovali steny. Klub si tento štadión veľmi zútnil, ale z dlhodobého hľadiska nepredstavuje smer, ktorým by sa chcel klub vydať.

Warriors narážajú v Žiline na jeden veľký problém, a to MŠK Žilina. Miestny úspešný futbalový klub odkúpil ihriská takmer v každej mestskej časti a miestne futbalové kluby sú pod jeho krídlami. Tieto ihriská sú zrekonštruované a moderné. MŠK Žilina ale nie je ochotná sa dohodnúť na prenájme, aj keď sa o to klub pokúšal intenzívne už viackrát.

Klub organizoval jeden turnaj v americkom futbale aj v miestnej časti Bánová, ale záujem klubu o ďalšiu spoluprácu nebol moc pochopený zo strany futbalového klubu, ktorý pri dohadovaniach o cene zrazu pýtal 10-násobne viac ako predtým.

Ostatné štadióny v Žiline sú v nevyhovujúcom stave, špeciálne čo sa týka rozmerov ihriska. Preto sa klub rozhodol pre odohranie zápasov mimo Žiliny. Bolo to vo viacerých dedinách, až nakoniec skončili v už spomínanom Hričovskom podhradí.

Prečo toto všetko spomínam? Ako sa vraví, všetko so všetkým súvisí. Pri organizovaní turnaja v americkom futbale v mestskej časti Bánová sa prišlo pozrieť okolo 400 – 500 ľudí. Čo je viac ako raz toľko pri návštevách štadióna mimo Žiliny. A to sa v Bánovej konal turnaj len raz (diváci neboli zvyknutí na nejaké pravidelné zápasy) a bol to americký futbal vo verzii 7 na 7, ktorý rozhodne nie je až taký atraktívny. Takisto ani Žilina Warriors nemal v meste takú tradíciu akú ma teraz. Viac ľudí dostane americký futbal do povedomia a budem sa o ňom viacej hovoriť. Je tu potom následne ďaleko väčší potenciál pre získavanie sponzorov aj so spojitosťou reklamnej plochy. Rozšírenie okruhu podporovateľov klubu a taktiež prilákanie nových ľudí do tímu. So stálou diváckou návštevou môže klub otvoriť otázku ohľadom vyberanie vstupného.

Vedenie klubu sa snaží tento problém riešiť. V roku 2014 pomocou dotácií klub obnovil školské ihrisko gymnázia Hlinská. Bohužiaľ musel tento priestor opustiť z dôvodu plánovania multifunkčného športového ihriska, ktoré by rozmerovo nevyhovovalo americkému futbalu. V posledných 2 rokoch sa naskytila nová nádej vybudovať športový komplex na

ihrisku gymnázia Varšavská, ktorý by vyhovoval aj pre americký futbal. Sľubný projekt dostáva prvé trhliny s nevyriešenými pozemkami a nateraz sa odsúva.

Podľa môjho názoru by sa mal klub snažiť o uzatvorenie partnerstva buď s nejakým futbalovým klubom alebo so školou. Toto získané ihrisko sa snažiť premeniť na domovský štadión a zároveň športový komplex pre viacero športov. V Žiline chýba atletický ovál s tartanovou dráhou. Prostriedky na financovanie výstavby ihriska by klub získal cez rôzne projekty napríklad od mesta Žilina alebo Žilinského samosprávneho celku. Ďalej je tu možnosť aj rôznych ďalších projektov na kultúrny rozvoj, kedy jednotlivé zámery prechádzajú viacej kolovým výberom a výherca dostane finančné prostriedky potrebné na svoj projekt. V neposlednom rade nesmieme zabudnúť na Eurofondy, ktoré môžu nielenže zafinancovať celý projekt, ale aj pokryť náklady na jeho rozšírenie. Práve pri Eurofondoch by myšlienka a cieľ pomoci viacerým športom so zameraním na široký okruh ľudí mohol znamenať úspech v podobe dostania grantu.

Výhody, ktoré by mohol vlastný štadión priniesť: väčší záujem o americký futbal, rozšírenie okolia prispievateľov, viacej sponzorov, viacej záujemcov o post hráča, lepší reklamný priestor a výber vstupného.

Ako príklad môže slúžiť najstarší tím amerického futbalu na Slovensku, Bratislava Monarchs, ktorý má už dlhšiu dobu jasne daný domovský stánok. Ľudia sa naučili chodiť na zápasy a pravidelne býva pekná návšteva, ktorá so vstupným prispieva nemalou sumou na chod klubu.

5.2 Návrhy na zlepšenie finančnej situácie

„Žilina Warriors, o. z.“ nemalo v roku 2015 a ani predtým firemných sponzorov. V dnešnej dobe je čím ďalej ťažšie nájsť sponzora na šport, ale práve táto oblasť má potenciál rásť. Treba sa snažiť osloviť viacej firiem, ktorým vie klub prenajať reklamné plochy na zápasoch alebo na dresoch tímu. Taktiež tieto firmy môže potom spomínať na sociálnych sieťach, ako napríklad na facebooku, v príspevkoch a na fotkách. Facebookova stránka klubu má viac ako 8000 like-ov a vie vytvoriť slušný dosah na ľudí. Potenciálni sponzori by vedeli priniesť do klubu nemalé finančné prostriedky.

Klub má rezervy aj čo sa týka darcovstva jednotlivcov, kedy za rok 2015 neregistroval žiadne finančné prostriedky. Prispeli len pán Valko výraznou nefinančnou pomocou. Urči-

te sa dajú nájsť v okolí viacerí ochotní ľudia, prípadne zamieriť na živnostníkov, ktorým vie byť poskytnutá reklama.

Vyzdvihol by som ale využívanie klubu možnosť financovania formou daňovej asignácie príjmov fyzických a právnických osôb. Vedeniu sa podarilo nájsť viacerých väčších ale aj menších subjektov, ktoré prispeli nemalými čiastkami. Klub by mal viac apelovať na svojich členov, aby prejavovali väčšiu snahu v získavaní daňových priznaní vo svojom okolí. Ak by každý člen získal aspoň 100 eur navyše, znamenalo by to výrazné zvýšenie príjmov z tejto formy financovania (cca 30 členov x 100 € = 3000 €). Zvýšenie o sumu 3000 € by znamenalo zvýšenie rozpočtu klubu o viac ako tretinu. Navrhoval by som túto snahu odmeniť znížením členského príspevku a takto motivovať členov klubu k väčšej snahe získať daňové priznania pre klub.

Čo sa týka financií z dotácií, tak tam sa s tým moc nedá robiť, keďže výšku jednotlivých príspevkov určuje mesto Žilina podľa vnútorných pravidiel. Tieto pravidlá sa momentálne zameriavajú na členskú základňu a špeciálne na mladých členov športových klubov. Tu musí klub vyvinúť maximálne úsilie o rozšírenie juniorského programu, ktorý bude tvoriť seniorský tím v budúcnosti. S rozvojom klubu je možné apelovať na mesto s požiadavkou zvýšenia dotácií. Klub by sa ale mohol pokúsiť osloviť Žilinský samosprávny kraj so žiadosťou o športovú dotáciu.

Klub vôbec nevyužíva financovanie zo súkromných zdrojov. V okolí mesta Žilina existuje aktívna podnikateľská sféra a viacero firiem má dokonca svoje podnikové nadácie. Napríklad môžem spomenúť spoločnosť KIA Motors Sloviakia s. r. o., ktorá má výrobný závod v Tepličke nad Váhom, neďaleko Žiliny. Táto spoločnosť má „Nadáciu KIA Motors“, ktorá aktívne podporuje viacero projektov v okolí mesta Žilina, vrátane športových.

V neposlednom rade sa nesmie zabudnúť na propagáciu a budovanie značky „Žilina Warriors“. Dá sa pritom využiť viacero nástrojov, napríklad sociálne siete ako Facebook, kde sa dá zaplatiť reklama stránky klubu, ďalej uverejňovať články prostredníctvom viacerých kultúrnych alebo športových portálov, predovšetkým zameraných na Žilinu a okolie. Zúčastňovať sa rôznych športových podujatí, kde sa dá propagovať americký futbal a Žilina Warriors. Klub už na tieto účely nakúpil altánky a niektoré akcie aj navštívil. Členovia klubu vo výstroji rozdávali letáčky a rozprávali sa s ľuďmi, ukazovali výstroj či v malej miere možnosť si tento šport aj vyskúšať. Členovia sa taktiež v minulosti zúčastnili

viacerých bežeckých súťaží konaných v okolí Žiliny, kedy v dresoch alebo dokonca vo výstroji odbehli preteky.

Zaujímavou a veľmi peknou myšlienkou je aj darovanie krvi, ktorá je nesmierne dôležitá pre život, taktiež aj podpora ďalších komunitných projektov, ako venčenie psíkov z mestského útulku alebo čistenie okolia. Zároveň je tu aj šanca ukázať ľuďom, že nadšenci do tohto športu nie sú „hlúpi“ ľudia čo sa len zrážajú.

ZÁVER

Záver bakalárskej práce treba zhodnotiť, čím sa práca zapodievala. Na začiatku prácu som bližšie špecifikoval neziskový sektor, jeho právnu úpravu a vývoj na Slovensku. Ďalej som sa venoval ekonomickým ukazovateľom a problémom v neziskovom sektore. Bližšie som priblížil aj občianske združenia. Ďalšia časť práce sa venovala financovaniu občianskeho združenia a účtovaniu.

V praktickej časti bolo predstavené občianske združenie „Žilina Warriors“, cieľ činnosti tohto združenia a jeho orgány. Ďalej bola vyhotovená analýza hospodárenia a priblížená oblasť účtovníctva. V rámci účtovníctva bola vyhotovená analýza účtovných výkazov za obdobie 2013 – 2015. Bola robená analýza príjmov a výdavkov, majetku a záväzkov a analýza výsledku hospodárenia. Použili sa aj vybrané finančné ukazovatele, ktoré sa dali použiť aj pre občianske združenie. Dôležitú časť praktickej časti tvorila aj analýza financovania občianskeho združenia.

Jednotlivé analýzy nám dodali viacero informácií, a to, že občianske združenie je sebestačné, nie je zadlžené a má vysokú likviditu. Jediný majetok, ktorý má, tvoria peňažné prostriedky v pokladnici a na bankovom účte.

„Žilina Warriors, o. z.“ bolo doporučených niekoľko návrhov na zlepšenie financovania do budúcnosti.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

BELEJOVÁ, M. Súčasný stav financovania mimovládnych organizácií zo štátnych zdrojov na Slovensku. Bratislava: Slovenská akademická informačná agentúra – Servisné centrum pre tretí sektor, 2000. ISBN 80-88928-39-7.

BENČO, J., KUVÍKOVÁ, H. a kol. Ekonomika verejných služieb. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB, 2011. ISBN 978-80-557-0323-7.

CIBÁKOVÁ, V. Ekonomika verejného sektora. 1. Vyd. Bratislava: Iura, 2012. ISBN 978-80-8078-473-7.

ETCHART, N., DAVIS, L., MESSING, J., GUŠTAFÍK, P. Príručka podnikania neziskových organizácií. Bratislava: Centrum prevencie a riešenia konfliktov, Partners for Democratic Change Slovakia, 2003. ISBN 80-968095-8-X.

FILADELFIOVÁ, Á. A kol. Poznávanie tretieho sektora na Slovensku. Bratislava: S.P.A.C.E., 2004. ISBN 80-88991-26-9.

FRIED, Gil, Steven J. SHAPIRO and S. Timothy DESCHRIVER. Sport finance. 1st ed. Canada: Transcontinental, 2003. ISBN 0-7360-0183-2.

KOLEKTÍV AUTOROV. Čítanka pre pokročilé neziskové organizácie. Bratislava: Centrum prevencie a riešenia konfliktov, 2000. ISBN 80-968095-3-9.

MAJDÚCHOVÁ, H. a kol. Neziskové organizácie. Bratislava: SPRINT, 2004. ISBN 80-88848-59-8.

MARČEK, E. Financovanie mimovládnych neziskových organizácií z verejných zdrojov na úrovni miestnych samospráv v SR. Bratislava: PANET, 2010. ISBN 978-80-968920-1-3.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejný sektor řízení a financování. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

PELIKÁNOVÁ, A., Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky, 2. aktualizované vyd. Praha: GRADA Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9509-1.

POSPÍŠIL, Richard. Veřejná ekonomika. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2013. ISBN 978-80-7431-112-3.

REKTOŘÍK, J., Organizace neziskového sektoru, 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-8692-954-5.

SALAMON, L. M. Nástup neziskového sektoru. Mezinárodní srovnání. Praha: AGNES, 1999. ISBN 80-8044-015-8.

Legislativa

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve

Zákon č. 513/1991 Zb. obchodného zákonníka

Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov

Zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 1. decembra 2010 č. MF/24975/2010-74 v znení neskorších opatrení

Ostatné zdroje

Interné materiály „Žilina Warriors, o. z.“

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

DPH	Daň z pridanej hodnoty
NO	Nezisková organizácia
OZ	Občianske združenie
PO	Právnická osoba
SR	Slovenská republika
VH	Výsledok hospodárenia

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 - Graf vývoja výsledku hospodárenia	42
Obrázok 2 - Výdavky neovplyvňujúce základ dane	45
Obrázok 3 - Príjmy neovplyvňujúce základ dane	47

ZOZNAM TABULIEK

Tabulka 1 - Výsledok hospodárenia a jeho vývoj.....	41
Tabulka 2 - Štruktúra majetku	42
Tabulka 3 - Štruktúra záväzkov	43
Tabulka 4 - Štruktúra výdavkov neovplyv. základ dane	44
Tabulka 5 - Štruktúra výdavkov ovplyv. základ dane	45
Tabulka 6 - Štruktúra príjmov neovplyvňujúcich základ dane.....	46
Tabulka 7- Štruktúra príjmov ovplyvňujúcich základ dane.....	48
Tabulka 8 - Daň z príjmu právnických osôb za rok 2015 – výpočet.....	50
Tabulka 9 - Členské príspevky za rok 2015	51
Tabulka 10 - Financovania zo štátnych zdrojov	52

ZOZNAM PŘÍLOH

Bez příloh

